

Helsinki, Kööpenhamina, Oslo, Tukholma, 24. lokakuuta 2012

Nordean osavuosisikatsaus – 3. neljännes 2012

Tehostamistoimet näkyvät kuluissa, pääomassa ja tuotoissa

Konsernijohtaja Christian Clausenin kommentti:

”Uusia avainasiakkaita saatiin alkuvuoden aikana 65 000 ja suhteita yritysasiakkaisiin tiivistettiin entisestään. Tuotot ja liikevoitto olivat ennätystasolla tammi-syyskuussa matalista koroista huolimatta.

Vuosi sitten aloitetut tehostamistoimet näkyivät tuloksessa. Kulut pysyivät muuttumattomina, ja ydinavavaraisuussuhde nousi 12,2 prosenttiin. Nordea täyttää maksuvalmiusvaatimukset, ja saamme rahoitusta kansainvälisiltä varainhankinnan markkinoilta ongelmitta.

Tuotot vähenivät edellisneljänneksestä mutta eivät koskaan aiemmin ole olleet näin hyvät kolmannella neljänneksellä. Tammi-syyskuun tuotot kasvoivat 10 % ja liikevoitto kasvoi 14 %.”

(Lisää konsernijohtajan kommentteja s. 2)

Vertailu 1–9/2012 vs. 1–9/2011 (Q3/2012 vs. Q2/2012):

- Tuotot kasvoivat 10 % (laskivat 5 %).
- Liikevoitto nousi 14 %* (laski 16 %).
- Ydinavavaraisuussuhde nousi 11,0 prosentista 12,2 prosenttiin ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista (Q2: 11,8 %).
- Kulu/tuotto-suhde parani 54 prosentista 51 prosenttiin* (Q3: 52 %, Q2: 50 %).
- Nettomääräisten luottotappioiden osuus luotonannosta nousi 0,20 prosentista 0,27 prosenttiin (Q3: 0,30 %, Q2: 0,26 %).
- Oman pääoman tuotto nousi 10,6 prosentista 11,4 prosenttiin* (Q3: 10,1 %, Q2: 12,5 %).

Keskeiset tunnusluvut, milj. euroa	Q3 2012	Q2 2012	Muutos, %	Q3 2011	Muutos, %	1–9 2012	1–9 2011	Muutos, %
Rahoituskate	1 441	1 462	-1	1 379	4	4 323	4 029	7
Liiketoiminnan tuotot	2 469	2 606	-5	2 091	18	7 606	6 943	10
Tulos ennen luottotappioita	1 176	1 316	-11	678	73	3 747	2 990	25
Luottotappiot, netto	-254	-217	17	-112	127	-689	-472	46
Luottotappioiden taso (vuositasolla), pistettä	30	26		14		27	20	
Liikevoitto	922	1 099	-16	566	63	3 058	2 518	21
Liikevoitto, oikaistu				737*	25		2 689*	14
Riskisopeutettu tulos	749	851	-12	485	54	2 399	1 899	26
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	0,17	0,21		0,10		0,57	0,46	
Oman pääoman tuotto, %	10,1	12,5		6,5		11,4	10,0	
Oman pääoman tuotto, oikaistu, %				8,5*			10,6*	

* Pl. uudelleenjärjestelykuluja varten tehty 171 milj. euron varaus (Q3/2011).

Lisätietoja:

Christian Clausen, konsernijohtaja, +46 8 614 7804
 Fredrik Rystedt, konsernin talousjohtaja, +46 8 614 7812
 Rodney Alfvén, sijoittajasuhteet, +46 8 614 7880 (tai +46 72 235 05 15)
 Kati Tommiska, konserniviestintä, 09 165 42320

Nordean visiona on olla vahva eurooppalainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään. ”Teemme sen mahdolliseksi” – autamme asiakkaitamme pääsemään tavoitteisiinsa tarjoamalla heille laajan valikoiman pankkitoimintaan, varallisuudenhoitoon ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta ja konttoreita noin 1 000 toimipaikassa. Markkina-arvolla mitattuna Nordea on kymmenen suurimman kattavia finanssipalveluja tarjoavan pankin joukossa Euroopassa. Nordea noteerataan NASDAQ OMX:n pörsseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Konsernijohtajan kommentti

Nordean tehostamistoimet tuottivat edelleen tulosta.

Vuoden 2012 tammi-syyskuussa kulut pysyivät muuttumattomina, ydinvakavaraisuussuhde nousi 12,2 prosenttiin, tuotot kasvoivat ja liikevoitto kasvoi 14 prosenttia.

Kolmanteen neljännekseen vaikuttivat kasvun hiipuminen ja matalat korot Nordean kotimarkkinoilla. Taloudellisen toimeliaisuuden vaimeneminen häytti edelleen kulutusta ja investointeja ja vähensi näin lainojen ja muiden pankkipalvelujen kysyntää Pohjoismaissa.

Vahvat asiakassuhteet

Koska käynnistimme toimintamme sopeuttamisen uusiin sääntöihin ajoissa, pystyimme neljänneksen aikana palvelemaan asiakkaitamme ja tiivistämään asiakassuhteita entisestään. Keskityimme myös pitämään kulut ennallaan ja tehostamaan pääoman käyttöä. Näillä toimilla loimme perustaa tulevaisuuden pankille.

Kävimme neljänneksen aikana 362 000 palveluneuvottelua henkilöasiakkaiden kanssa. Tämä tarkoittaa, että jokaisena työpäivänä Nordean konttoreissa kävi yli 5 000 ihmistä, jotka saivat kattavan yhteenvedon henkilökohtaisista talousasioistaan ja selvän kuvan siitä, miten he voivat saavuttaa tavoitteensa. Yli 80 000 ihmistä ”tykkää” Nordeasta Facebookissa.

Tapasimme 67 000 pienten ja keskisuurten yritysten edustajaa ja pystyimme auttamaan yrityksiä sopeutumaan sekä vaisuun kysyntään että uuden pankkisääntelyn vaikutuksiin.

Autoimme 38 suurta ja kansainvälistä yhtiötä hankkimaan rahoitusta joukkolainamarkkinoilta yhteensä 7 miljardia euroa. Lisäksi kävimme läpi yli 2 000 yritys- ja yhteisöasiakkaan kanssa taloudellisten riskien hallintaa ja kassavirtojen suojausta. Tämä paransi yritysten liiketoiminnan ennustettavuutta ja vakautta.

Asiakkaiden riskien hallintaan liittyvä osaaminen on yksi syy siihen, että Nordeasta on tullut suurimpien yritysten johtava pankki Pohjoismaissa. Riskienhallinta on olennainen osa asiakkaille tarjottavia tuotteita ja palveluja, ja siksi Nordean taseessa on niin paljon johdannaissopimuksia. Johdannaissopimukset esitetään taseessa bruttomääräisesti, mutta nettomääräisesti johdannaissopimukseen liittyvä riski edustaa vain pientä osaa konsernin riskeistä: markkinariski on alle 10 prosenttia riskipainotetuista saamisista.

Saimme neljänneksen aikana 21 000 Nordealle kokonaan uutta avain-, Premium- ja private banking -asiakasta. Mobiilipankkia säännöllisesti käyttävien asiakkaiden määrä on kasvanut vuoden alusta 80 prosenttia ja on nyt lähes 700 000. Annoimme henkilöasiakkaille 77 000 uutta asuntolainaa ja 1,1 miljardia euroa muita luottoja. Lisäksi asiakkaamme antoivat hoidettavaksemme ennätyskellisen

paljon varallisuutta. Nordean hoidossa oleva varallisuus on nyt yli 210 miljardia euroa.

Vakaa taloudellinen tulos

Tiiviit asiakassuhteet ovat lieventäneet makrotalouden heikon kehityksen vaikutusta Nordean tulokseen. Rahoituskatteen osalta neljännes oli kaikkien aikojen toiseksi paras matalista koroista huolimatta. Nettomääräiset palkkiotuotot olivat edellisneljänneksen korkealla tasolla. Tuotot yhteensä kuitenkin laskivat käypään arvoon arvostettavien erien suhteellisen heikon nettotuloksen vuoksi.

Kulut pysyivät edellisneljänneksen tasolla. Kun vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä tehtyjä kertaluonteisia kirjauksia ei oteta huomioon, kulut yhteensä kasvoivat vuoden 2012 tammi-syyskuussa hieman valuuttakurssimuutosten vuoksi. Kulu/tuotto-suhde oli 51 prosenttia.

Luottotappiot nousivat hieman edellisneljänneksestä, ja luottotappiotaso oli 30 pistettä. Taso on suurin piirtein Nordean pitkän aikavälin riskinottohalukkuuden mukainen, ja siinä näkyvät makrotaloustilanne ja sen vaikutukset etenkin Tanskaan ja shipping-toimintaan. Luottojen laatu pysyi kuitenkin vakaana. Kiinnitämme edelleen erityishuomiota asiakkaisiin näillä kahdella osa-alueella. Suuri osa ongelmaluottojen kasvusta aiheutui muista kuin järjestämättömistä luotoista.

Liikevoitto laski toisesta neljänneksestä. Vuoden 2011 tammi-syyskuuhun verrattuna liikevoitto kuitenkin kasvoi 14 prosenttia. Oman pääoman tuotto oli tammi-syyskuussa reilusti yli 11 prosenttia.

Pohjoismaiden paras ja turvallisin pankki

Olemme erittäin ylpeitä siitä, että Nordea palkittiin tänä vuonna sekä Pohjoismaiden parhaana että turvallisimpana pankkina. Nämä kaksi palkintoa kulkevat käsi kädessä. Pankki, joka ei pyri tuottamaan erinomaisia asiakaskokemuksia, ei koskaan ole turvallinen pankki, ja pankki, joka ei ole turvallinen, ei koskaan voi tarjota hyvää asiakaspalvelua.

Turvallisuutta voidaan mitata monella eri tavalla. Nordean tulokset ovat kriisin aikana olleet koko Euroopan pankkialan vakaimmat. Riskipainotetut saamiset supistuivat kolmannella neljänneksellä, ja ydinvakavaraisuussuhde parani edelleen 12,2 prosenttiin. Monipuolinen tuotevalikoimamme ja laaja markkina-alueemme pitävät luottotappioiden määrän pienenä ja ennustettavana.

Nordea täyttää edelleen Basel-säännösten maksuvalmiusvaatimuksen ja saa rahoitusta kansainvälisiltä varainhankinnan markkinoilta ongelmitta. Laskimme tammi-syyskuussa liikkeeseen 25 miljardia euroa pitkäaikaisia lainoja, mikä on huomattavasti enemmän kuin koko tänä vuonna erääntyvien lainojen määrä.

Euroopan taloudellisen levottomuuden vuoksi on erityisen tärkeää, että Nordea säilyttää vahvan asemansa suurten eurooppalaisten pankkien joukossa. Vain siten voimme edelleen olla osa taloudellisten haasteiden ratkaisua ja palvella asiakkaitamme silloin, kun he meitä eniten tarvitsevat.

Christian Clausen
Konsernijohtaja

Tuloslaskelma¹

	Q3			Q2		Muutos		Q3	Muutos	1-9		Muutos
	2012	2012	%	2011	%	2011	%			2012	2011	
Miljoonaa euroa												
Rahoituskate	1 441	1 462	-1	1 379	4	4 323	4 029	7				
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	605	611	-1	582	4	1 812	1 807	0				
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	377	494	-24	111		1 340	1 011	33				
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	23	14	64	-4		60	27					
Muut liiketoiminnan tuotot	23	25	-8	23	0	71	69	3				
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 469	2 606	-5	2 091	18	7 606	6 943	10				
Henkilöstökulut	-752	-761	-1	-887	-15	-2 284	-2 399	-5				
Muut kulut	-467	-465	0	-474	-1	-1 387	-1 412	-2				
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-74	-64	16	-52	42	-188	-142	32				
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 293	-1 290	0	-1 413	-8	-3 859	-3 953	-2				
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 176	1 316	-11	678	73	3 747	2 990	25				
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-254	-217	17	-112	127	-689	-472	46				
Liikevoitto	922	1 099	-16	566	63	3 058	2 518	21				
Tuloverot	-234	-278	-16	-160	46	-774	-670	16				
Tilikauden tulos	688	821	-16	406	69	2 284	1 848	24				

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot¹

	30.9.		Muutos	30.9.		Muutos
	2012	2012		2011	2011	
Miljardia euroa						
Luotot yleisölle	353,1	350,3	1	332,5	6	
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	207,0	200,8	3	185,3	12	
Hoidossa oleva varallisuus	210,9	199,8	6	177,9	19	
Oma pääoma	27,5	26,8	3	25,1	10	
Taseen loppusumma	711,0	708,8	0	671,0	6	

Tunnusluvut

	Q3		Q3	1-9	
	2012	2012		2011	2012
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	0,17	0,21	0,10	0,57	0,46
Osakekohtainen tulos 12 edeltävältä kuukaudelta, euroa	0,76	0,69	0,65	0,76	0,65
Osakekurssi ² , euroa	7,69	6,77	6,07	7,69	6,07
Osakkeen kokonaistuotto, %	9,3	-1,2	-17,4	26,4	-20,2
Osakekohtainen oma pääoma ² , euroa	6,82	6,63	6,20	6,82	6,20
Liikkeessä olevat potentiaaliset osakkeet ² , miljoonaa	4 050	4 050	4 047	4 050	4 047
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksen jälkeen, miljoonaa	4 024	4 028	4 026	4 021	4 026
Oman pääoman tuotto, %	10,1	12,5	6,5	11,4	10,0
Kulu/tuotto-suhde, %	52	50	68	51	57
Luottotappiotas, pistettä	30	26	14	27	20
Ydinvakavaraisuussuhde, ennen siirtymäsäännöksiä ^{2,3} , %	12,2	11,8	11,0	12,2	11,0
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, ennen siirtymäsäännöksiä ² , %	13,3	12,8	12,1	13,3	12,1
Vakavaraisuussuhde, ennen siirtymäsäännöksiä ² , %	15,3	14,3	13,5	15,3	13,5
Ydinvakavaraisuussuhde ^{2,3} , %	9,8	9,6	9,2	9,8	9,2
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat ^{2,3} , %	10,7	10,5	10,0	10,7	10,0
Vakavaraisuussuhde ^{2,3} , %	12,2	11,7	11,2	12,2	11,2
Ensisijaiset omat varat ^{2,3} , miljoonaa euroa	23 809	23 288	22 098	23 809	22 098
Riskipainotetut saamiset, siirtymäsäännösten mukaan ² , miljardia euroa	223	223	220	223	220
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta) ²	31 692	31 988	33 844	31 692	33 844
Riskisopeutettu tulos, miljoonaa euroa	749	851	485	2 399	1 899
Riskipainotettu tulos, miljoonaa euroa	282	385	94	1 015	725
Taloudellinen pääoma ² , miljardia euroa	18,7	18,7	17,5	18,7	17,5
Riskisopeutettu osakekohtainen tulos, euroa	0,19	0,21	0,12	0,60	0,47
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto, (RAROCAR), %	15,9	18,4	11,1	17,2	14,5

¹ Nordean konserniluvuissa käytetyistä valuuttakursseista kerrotaan liitteessä 1.² Kauden lopussa.³ Tammi-syyskuun tulos mukaan lukien. Ruotsin rahoitustarkastuksen määräysten mukaan vakavaraisuuslukuja laskettaessa ei oteta huomioon kolmannen neljänneksen tulosta, jota ei ole tilintarkastettu. Näiden määräysten mukaiset luvut ovat seuraavat: rajoituksettomat ensisijaiset omat varat 21 385 miljoonaa euroa (30. syyskuuta 2011: 19 939 milj. euroa), ensisijaiset omat varat 23 398 miljoonaa euroa (30. syyskuuta 2011: 21 855 milj. euroa), omat varat 26 892 miljoonaa euroa (30. syyskuuta 2011: 24 449 milj. euroa), ydinvakavaraisuussuhde 9,6 % (30. syyskuuta 2011: 9,0 %), vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat 10,5 % (30. syyskuuta 2011: 9,9 %), vakavaraisuussuhde 12,0 % (30. syyskuuta 2011: 11,1 %).

Sisällysluettelo

Makrotalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitys	5
Konsernin tulos ja kehitys	
Kolmas neljännes 2012	5
Tammi-syyskuu 2012	7
Muut tiedot	8
Luottosalkku.....	8
Pääoma ja riskipainotetut saamiset.....	9
Varainhankinta ja likviditeetti	9
Neljännesvuosittainen kehitys	10
Liiketoiminta-alueet	
Taloudelliset tiedot liiketoiminta-alueittain.....	11
Vähittäispankki	12
Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat	21
Varallisuudenhoito	26
Konsernitoiminnot.....	31
Asiakassegmentit	32
Tilinpäätös	
Nordea-konserni	33
Tilinpäätöksen liitteet.....	37
Nordea Bank AB (publ)	48

Makrotalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitys

Talouden ilmapiiri parani yleisesti kolmannella neljänneksellä, kun Euroopan valtionvelkakriisin aiheuttamat huolet helpottivat hieman kesän levottomuuden jälkeen. Tähän vaikuttivat etenkin Euroopan keskuspankin ja jossain määrin myös Yhdysvaltain keskuspankin toimet.

Makrotaloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvunäkymät pysyivät kolmannella neljänneksellä heikkoina. Ostopäällikköiden indeksit kertovat maailman tehdasteollisuuden vaisuudesta. Euroalueen talous supistui odotetusti jonkin verran toisella neljänneksellä, kun säästö- ja velkaohjelmat sekä heikkenä luottamus latistivat tunnelmaa. Lisäksi talousluvut osoittavat, että taantuma jatkui kolmannella neljänneksellä. Positiivisia merkkejä olivat hieman parantuneet luvut Yhdysvaltain työllisyydestä ja asuntomarkkinoilta.

Pohjoismaiden taloudet kehittyivät edelleen paremmin kuin muu Eurooppa, mutta alueen sisällä oli eroja. Tanskan talouskehitys oli yhä Pohjoismaista heikoin, ja se vajosi taantumaa euroalueen mukana. Suomessa kasvu oli hyvin lievästi miinusmerkkistä, kun taas Norjassa kasvu oli edelleen melko vahvaa. Ruotsissa kasvu hidastui mutta pysyi vakaasti positiivisena. Tehdasteollisuuden luvut viittaavat kuitenkin siihen, että hidastuminen jatkuu. Pohjoismaiden työttömyys pysyi kolmannella neljänneksellä vakaana, kun taas kulutuksen kasvu heikkeni lievästi. Tanskassa kulutus kuitenkin pysyi heikkona. Positiivista neljänneksellä oli se, että taloutta merkittävästi heikentäneet asuntohinnat vakaantuivat Tanskassa. Muissa Pohjoismaissa asuntomarkkinoiden kehitys oli vakaata.

Rahoitusmarkkinoiden kehitys

Tärkeimmät rahoitusmarkkinoiden kehitykseen vaikuttaneet tekijät olivat keskuspankkien ilmoitukset uusista toimista. Euroopan keskuspankki ilmoitti ehdollisista rajoittamattomista valtionlainaustoista ja lupasi käyttää kaikki mahdolliset keinot valtionvelkakriisin ratkaisemiseksi. Yhdysvaltain keskuspankki ilmoitti aloittavansa kolmannen elvytyskierroksen.

Heikkojen reunavaltioiden lainakorot laskivat kriisitasoilta ja vakaantuivat neljänneksen lopulla. Vahvojen ydinvaltioiden lainakorot pysyivät matalina. Osakemarkkinat nousivat huomattavasti sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa, jossa kurssit nousivat korkeimmilleen kriisin alun jälkeen.

Euroopan velkakriisiin ehdotetun ratkaisun varsinaiseen toteutukseen liittyvät huolet eivät kuitenkaan ole hälvenneet. Tämä ja maailman finanssialan sääntelyyn liittyvä epävarmuus saattavat uhata kestävästä myönteisestä kehityksestä.

Sijoittajien Pohjoismaiden valtionlainoihin kohdistama kysyntä jatkui kolmannella neljänneksellä vahvana.

Konsernin tulos ja kehitys

Vuoden 2012 kolmas neljännes

Tuotot

Tuotot vähenivät 5 prosenttia edellisneljänneksestä 2 469 miljoonaan euroon.

Rahoituskate

Rahoituskate pieni prosenttia edellisneljänneksestä 1 441 miljoonaan euroon. Nettomääräinen korkomarginaali* oli kolmannella neljänneksellä hieman edellisneljänneksestä pienempi eli 1,05 prosenttia. Kehitys johtui siitä, että talletusmarginaalit kaventuivat markkinakorkojen laskun ja kireänä jatkuneen talletuskilpailun seurauksena. Luottomarginaalit kuitenkin kohenivat hieman.

Luotonanto yrityksille

Kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon, yritysluottojen volyymit supistuivat kolmannella neljänneksellä 2 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna.

Luotot henkilöasiakkaille

Henkilöasiakkaille annettujen luottojen volyymit kasvoivat prosenttia edellisneljänneksestä paikallisissa valuutoissa laskettuna lähinnä asuntoluottojen volyymikasvun ansiosta.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden talletukset

Yleisön talletukset kasvoivat 207 miljardiin euroon. Liiketoiminta-alueilla talletukset kasvoivat 2 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna, kun takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Tämä johtui lähinnä siitä, että suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueella siirrettiin edelleen pääomia turvallisiin sijoituskohteisiin.

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot

Rahoituskate pieni hieman 101 miljoonaan euroon, kun se edellisneljänneksellä oli 106 miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Nettomääräiset palkkiotuotot laskivat prosenttia edellisneljänneksestä 605 miljoonaan euroon. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat, kun taas maksuliikenteeseen ja kortteihin liittyvät palkkiotuotot sekä säästämisen ja sijoittamisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot vähenivät. Ruotsin vakausrahastoon ja Tanskan talletussuojajärjestelmään maksettuja palkkiokuluja oli 26 miljoonaa euroa eli hieman enemmän kuin edellisneljänneksellä.

Säästämisen ja sijoittamisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot

Säästämisen ja sijoittamisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot supistuivat kolmannella neljänneksellä

*) Nettomääräinen korkomarginaali on luotonannosta ja talletuksista saatujen korkotuottojen nettomäärä suhteessa luotto- ja talletusvolyymeihin.

2 prosenttia 380 miljoonaan euroon, kun säilytys- ja liikkeeseenlaskupalveluihin liittyvät palkkiotuotot vähenivät toisen neljänneksen korkealta tasolta. Varallisuudenhoitoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat 3 prosenttia, kun hoidossa oleva varallisuus nousi ennätyskelliseen 210,9 miljardiin euroon. Uutta varallisuutta saatiin kolmannella neljänneksellä hoidettavaksi nettomääräisesti 2,7 miljardia euroa, ja sijoitussalkut kehittyivät positiivisesti. Lisäksi arvopaperivälityksen, arvopaperien liikkeeseenlaskun ja corporate finance -toiminnan palkkiotuotot kasvoivat huomattavasti kolmannella neljänneksellä.

Maksuliikenteeseen ja kortteihin sekä luotonantoon liittyvät palkkiotuotot

Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat 3 prosenttia 177 miljoonaan euroon. Maksuliikenteeseen ja kortteihin liittyvät palkkiotuotot pienenevät 3 prosenttia 224 miljoonaan euroon.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä laski edellisneljänneksen erittäin vahvalta tasolta 377 miljoonaan euroon. Asiakastoimintojen tulos pysyi hyvänä ja oli 280 miljoonaa euroa (edellisneljänneksellä 288 miljoonaa euroa). Pääomamarkkinatoiminnan kohdistamattomat tuotot lisääntyivät jonkin verran edellisneljänneksestä.

Pääomamarkkinatoiminnan tuotot asiakastoiminnoista

Asiakaslähtöinen pääomamarkkinatoiminta tuotti edelleen hyvää tulosta. Tämän toiminnan käypään arvoon arvostettavien erien nettotulos oli 214 miljoonaa euroa, kun se edellisneljänneksellä oli 217 miljoonaa euroa.

Pääomamarkkinatoiminnan kohdistamattomat tuotot

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä pääomamarkkinatoiminnassa, jonka tuottoja ei kohdisteta liiketoiminta-alueille, eli tuotot asiakastoimeksiantoihin sisältyvien riskien hallinnasta, kasvoi 148 miljoonaan euroon edellisneljänneksen 145 miljoonasta eurosta.

Konsernitoiminnot ja eliminoinnit

Konsernin tuki- ja palvelutoimintojen käypään arvoon arvostettavien erien nettotulos kasvoi 39 miljoonaan euroon edellisneljänneksen 24 miljoonasta eurosta. Muiden konsernitoimintojen (sis. eliminoinnit) käypään arvoon arvostettavien erien nettotulos laski kolmannella neljänneksellä -90 miljoonaan euroon (edellisneljänneksellä 37 miljoonaa euroa). Lasku johtui pääasiassa käypään arvoon arvostettavien velkojen arvostusmuutoksista.

Henki- ja eläkevakuutus

Henki- ja eläkevakuutustoiminnan nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä pieneni kolmannella neljänneksellä 7 prosenttia 66 miljoonaan euroon.

Taloudellisia puskureita oli kolmannen neljänneksen lopussa 7,5 prosenttia vastuuvielasta eli 1,8 miljardia euroa. Luku on 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisneljänneksen lopussa.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 23 miljoonaa euroa, kun se edellisneljänneksellä oli 14 miljoonaa euroa. Osuus Norjan valtion vientirahoituslaitos Eksportfinansin tuloksesta oli 17 miljoonaa euroa (edellisneljänneksellä 9 miljoonaa euroa).

Muut liiketoiminnan tuotot

Muita liiketoiminnan tuottoja oli 23 miljoonaa euroa, kun niitä edellisneljänneksellä oli 25 miljoonaa euroa.

Kulut

Kuluja kertyi 1 293 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia vähemmän kuin edellisneljänneksellä paikallisissa valuutoissa laskettuna. Henkilöstökulut vähenivät 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna ja olivat 752 miljoonaa euroa. Muut kulut pienenevät kausivaihtelujen vuoksi prosentin paikallisissa valuutoissa laskettuna. Niitä kertyi 467 miljoonaa euroa. Tehostamistoimilla pyritään varmistamaan, että kulut pysyvät suurin piirtein muuttumattomina paikallisissa valuutoissa laskettuna ja kun ei oteta huomioon viime vuonna kirjattuja uudelleenjärjestelykuluja eikä tulosperusteisia palkkioita. Viime vuoden kolmanteen neljänneksen verrattuna kulut yhteensä kehittyivät tämän tavoitteen mukaisesti ja pienenevät hieman.

Henkilöstömäärä oli kolmannen neljänneksen lopussa prosentin pienempi kuin edellisneljänneksen lopussa. Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen loppuun verrattuna henkilöstömäärä väheni 6 prosenttia.

Kulu/tuotto-suhde oli 52 prosenttia eli heikompi kuin edellisneljänneksellä.

Tulosperusteisia palkkioita varten varattiin kolmannella neljänneksellä 63 miljoonaa euroa, kun summa edellisneljänneksellä oli 75 miljoonaa euroa.

Kustannustehokkuus

Henkilöstömäärä väheni edelleen kolmannella neljänneksellä viime syksynä ilmoitettujen suunnitelmien mukaisesti. Henkilöstömäärä on vähentynyt noin 2 500:lla vuoden 2011 toisen neljänneksen ja noin 300:lla vuoden 2012 toisen neljänneksen lopusta. Henkilöstökulut ovat laskeneet tämän seurauksena bruttomääräisesti noin 180 miljoonaa euroa vuositasolla.

Suunnitelma supistaa Puolan konttoriverkostoa 193 konttorista noin 135 konttoriin etenee.

Henkilöstömäärän odotetaan vähenevän korkeintaan 400:lla, mikä vastaa 20 prosenttia vuoden 2011 lopun

henkilöstömäärästä. Henkilöstömäärä väheni kolmannella neljänneksellä noin 90:llä.

Luottotappiot, netto

Nettomääräiset luottotappiot olivat 254 miljoonaa euroa. Luottotappiotasoa oli 30 pistettä (26 pistettä edellisneljänneksellä).

Tanskassa ja shipping-toiminnassa kirjattujen luottotappiovarausten määrä pysyi odotetusti korkealla tasolla. Muilla osa-alueilla luottotappiovarauksia tehtiin vain vähän.

Saatavakohtaisia varauksia oli 80 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisneljänneksellä, kun taas saatavaryhmäkohtaisten varausten muutos oli 117 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisneljänneksellä (uusia saatavaryhmäkohtaisia varauksia kolmannella neljänneksellä 11 miljoonaa euroa; edellisneljänneksellä saatavaryhmäkohtaisten varausten määrä väheni 106 miljoonaa euroa). Saatavaryhmäkohtaisten varausten määrä kasvoi lähinnä Tanskassa ja shipping-toiminnassa.

Luottojen laatu on vakaa. Konsernin sisäiset asiakasluokitukset ovat vahvoja. Sisäisten luokitusten muutosten vaikutus koko luottosalkkuun oli pieni, tosin yritysluottojen salkussa luokituksia laskettiin hieman enemmän kuin niitä nostettiin.

Tanskassa saatavaryhmäkohtaisten varausten määrä kasvoi 23 miljoonaa euroa, kun taas saatavakohtaisten varausten määrä väheni edellisneljänneksen korkealta tasolta. Luottotappiovarauksiin vaikuttivat edelleen Tanskan valvontaviranomaisen toisella neljänneksellä käyttöön ottamat aiempaa selvemmät ja tiukemmat luottotappioita koskevat säännöt. Shipping-toiminnassa luottotappioita kirjattiin 54 miljoonaa euroa eli hieman vähemmän kuin edellisneljänneksellä, jolloin niitä oli 63 miljoonaa euroa.

Shipping

Säiliöalusten ja kuivarahtialusten markkinat ovat kärsineet pahoin kansainvälisen kysynnän hiipumisesta ja ylikapasiteetista, mikä on laskenut rahtihintoja. Vakuusarvot laskivat edelleen tammi-syyskuussa, minkä vuoksi oli kirjattava lisää luottotappiovarauksia. Sijoittajat karttavat shipping-alaan liittyviä riskejä yhä enemmän, eivätkä pankit ole halukkaita luottotamaan shipping-alan yrityksiä. Tämän vuoksi on entistä vaikeampaa tehdä uudelleenjärjestelyjä.

Muissa shipping-segmenteissä tilanne on vakaampi. Nordealla on tarvittavat resurssit asiakkaiden ongelmien käsittelemiseksi ja potentiaalisten riskiasiakkaiden tunnistamiseksi aikaisessa vaiheessa.

Tanska

Taloustilanne on ollut jo pitkään vaikea Tanskassa. Tämä on heikentänyt ylivelkaantuneiden kotitalouksien ja

maatalousyrittäjien tilannetta. Asuntomarkkinoiden tilanne on yhä heikko. Pakkomyyntejä on paljon ja yleinen varovaisuus näkyy sekä yksityisessä kulutuksessa että investoinneissa. Tanskan talouden keskeiset perustekijät ovat kuitenkin edelleen suhteellisen vahvat. BKT:n odotetaan kasvavan kohtalaisesti vuonna 2012, julkinen talous on vahva ja korot sekä työttömyys ovat matalalla tasolla.

Useimpien yritysten taloudellinen tilanne on vahva ja näkymät suhteellisen hyvät. Vain pienellä määrällä henkilöasiakkaita on ongelmia asuntoluotoissa.

Liikevoitto

Liikevoitto laski 16 prosenttia edellisneljänneksestä 922 miljoonaan euroon.

Verot

Efekttiivinen veroaste oli 25,4 prosenttia eli samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä. Vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä luku oli 28,3 prosenttia.

Tulos

Tulos pieni 16 prosenttia edellisneljänneksestä ja oli 688 miljoonaa euroa. Tulos vastaa 10,1 prosentin oman pääoman tuottoa. Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen oli 0,17 euroa (0,21 euroa edellisneljänneksellä).

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettu tulos laski edellisneljänneksestä 12 prosenttia 749 miljoonaan euroon. Edellisvuoden kolmanteen neljännekseen verrattuna riskisopeutettu tulos nousi 54 prosenttia.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus tuottoihin oli noin 1 prosenttiyksikkö ja kuluihin noin 2 prosenttiyksikköä, kun verrataan tämän vuoden kolmannen neljänneksen lukuja toisen neljänneksen lukuihin.

Tammi-syyskuu 2012

Tuotot olivat edelleen hyvällä tasolla vuoden 2012 tammi-syyskuussa. Niitä kertyi 10 prosenttia enemmän kuin vuoden 2011 tammi-syyskuussa. Liikevoitto kasvoi 21 prosenttia tuottokasvun ja vakaina pysyneiden kulujen ansiosta. Riskisopeutettu tulos kasvoi 26 prosenttia edellisvuoden tammi-syyskuusta.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus sekä tuottojen että kulujen kasvuun oli 1 prosenttiyksikkö, kun verrataan tämän vuoden tammi-syyskuun lukuja vastaavaan ajanjaksoon viime vuonna.

Tuotot

Rahoituskate kasvoi 7 prosenttia edellisvuoden tammi-syyskuusta. Luotonannon volyymit kasvoivat 6 prosenttia ja yritysluottojen marginaalit kohenivat, kun taas talletusmarginaalit kaventuivat viime vuodesta.

Nettomääräiset palkkiotuotot olivat vuoden 2011 tammi-syyskuun tasolla. Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä nousi 33 prosenttia samaan ajanjaksoon verrattuna. Asiakaslähtöinen pääomamarkkinatoiminta jatkui vahvana ja volyymit kasvoivat.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 60 miljoonaa euroa ja muita tuottoja kertyi 71 miljoonaa euroa.

Kulut

Kulut yhteensä lisääntyivät viime vuoden tammi-syyskuusta 2 prosenttia, kun viime vuonna kirjattuja uudelleenjärjestelykuluja ei oteta huomioon. Henkilöstökulut kasvoivat prosentin. Tehostamistoimilla pyritään varmistamaan, että kulut pysyvät suurin piirtein muuttumattomina paikallisissa valuutoissa laskettuna ja kun ei oteta huomioon viime vuonna kirjattuja uudelleenjärjestelykuluja eikä tulosperusteisia palkkioita. Kulut yhteensä kehittyivät tämän tavoitteen mukaisesti ja pienenivät 0,5 prosenttia vuoden 2011 tammi-syyskuusta. Henkilöstökulut pysyivät aiemmalla tasolla paikallisissa valuutoissa laskettuna, kun ei oteta huomioon viime vuonna kirjattuja uudelleenjärjestelykuluja.

Luottotappiot, netto

Luottotappioiden nettomäärä kasvoi 689 miljoonaan euroon. Luottotappioiden taso oli 27 pistettä (viime vuoden tammi-syyskuussa 20 pistettä, kun Tanskan talletussuojajärjestelmään liittyviä varauksia ei oteta huomioon).

Verot

Effektiivinen veroaste oli tammi-syyskuussa 25,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 26,6 prosenttia.

Tulos

Tulos kasvoi 24 prosenttia 2 284 miljoonaan euroon tuottojen kasvun ja vakaina pysyneiden kulujen ansiosta.

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettu tulos kasvoi edellisvuoden tammi-syyskuusta 26 prosenttia 2 399 miljoonaan euroon.

Muut tiedot

Luottosalkku

Luotonanto pieneni paikallisissa valuutoissa laskettuna prosentin edellisneljänneksestä ja oli 324 miljardia euroa, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Luottojen yleinen laatu oli kolmannella neljänneksellä edelleen hyvä. Sisäisten luokitusten muutosten vaikutus koko luottosalkkuun oli pieni, tosin yritysluottojen salkussa luokituksia laskettiin hieman enemmän kuin nostettiin.

Ongelmaluottojen osuus luotonannosta kasvoi 181 pisteeseen, kun muiden kuin järjestämättömien ongelmaluottojen määrä lisääntyi lähinnä maatalousyrittäjien ja henkilöasiakkaiden segmenteissä Tanskassa. Ongelmaluottojen bruttomäärä kasvoi 8 prosenttia edellisneljänneksestä. Osasyynä olivat Tanskan valvontaviranomaisen määräämät aiempaa tiukemmat arvonalentumisia koskevat säännöt. Luottotappiovarausten osuus bruttomääräisistä ongelmaluotoista laski prosenttiyksikön edellisneljänneksen lopusta ja oli 41 prosenttia.

Luottotappioiden taso ja ongelmaluotot*

Pistettä luotonannosta	Q3 2012	Q2 2012	Q1 2012	Q4 2011	Q3 2011
Luottotappioiden taso (vuositasolla), konserni	30 ¹	26 ¹	25 ¹	36 ¹	16 ¹
josta saatavakohtaiset	29	38	25	40	24
josta saatavaryhmäkohtaiset	1	-12	0	-4	-8
Pankkitoiminta					
Tanska	87 ¹	62 ¹	64 ¹	82 ¹	57 ¹
Suomi	19	1	9	13	11
Norja	7	6	13	22	- ²
Ruotsi	3	4	6	13	6
Puola ja Baltian maat	51	14	11	58	18
Suuryrityspalvelut	-2	25	4	0	-
Shipping, Offshore & Oil Services	159	185	176	209	76
Ongelmaluotot, brutto / luotot yhteensä, konserni	181	164	147	131	130
- muut kuin järjestämättömät	58 %	59 %	61 %	57 %	62 %
- järjestämättömät	42 %	41 %	39 %	43 %	38 %
Luottotappiovaraukset / luotot yhteensä, konserni	74	69	68	63	65
Luottotappiovaraukset / ongelmaluotot, brutto, konserni	41 %	42 %	46 %	48 %	50 %

¹ Luottotappioiden taso esitetään taulukossa ilman Tanskan talletussuojajärjestelmään liittyviä varauksia. Kunkin neljänneksen luottotappioiden taso nämä varaukset mukaan lukien: konserni 30, 26, 26, 33 ja 14 pistettä; pankkitoiminta, Tanska 89, 59, 69, 69 ja 49 pistettä.

² Varauksia peruutettiin enemmän kuin uusia varauksia kirjattiin.

* Ks. termien määritelmät s. 47.

Markkinariski

Korollisia arvopapereita oli kolmannen neljänneksen lopussa 100 miljardia euroa. Summasta 27 miljardia euroa liittyi henkivakuutustoimintaan ja loput likviditeettipuskuriin ja kaupankäyntisalkkuihin. Salkusta 33 prosenttia on valtioiden tai kuntien lainoja ja 33 prosenttia kiinnitysluottolaitosten lainoja, kun ei oteta huomioon vakuudeksi annettuja arvopapereita, joita oli 9 miljardia euroa.

Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattu kokonaismarkkinariski pieneni kolmannella neljänneksellä 9 miljoonaa euroa 34 miljoonaan euroon, kun korkoriski väheni ja hajautusvaikutus eri riskiluokkien välillä lisääntyi. VaR:llä mitatut osakeriski ja luottomarginaaliriski kasvoivat kolmannella neljänneksellä.

Markkinariski

Miljoonaa euroa	Q3 2012	Q2 2012	Q4 2011	Q3 2011
Kokonaismarkkinariski, VaR	34	43	47	46
Korkoriski, VaR	33	48	38	48
Osakeriski, VaR	11	3	6	2
Valuuttakurssiriski, VaR	6	5	5	6
Luottomarginaaliriski, VaR	15	11	11	15
Hajautusvaikutus	48 %	36 %	22 %	35 %

Tase

Taseen loppusumma oli 711 miljardia euroa eli edellisneljänneksen lopun tasolla. Luotonanto, korolliset arvopaperit ja yleisön talletukset kasvoivat jonkin verran. Johdannaissopimusten markkina-arvo laski kolmannella neljänneksellä hieman, kun keskusvastapuoliselvityksen käyttö lisääntyi. Vastapuoliriskiä vähensi edelleen vastuiden nettoutus ja vakuussopimusten käyttö.

Pääoma ja riskipainotetut saamiset

Konsernin ydinvakavaraisuussuhde oli kolmannen neljänneksen lopussa 12,2 prosenttia ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista eli 0,4 prosenttiyksikköä parempi kuin edellisneljänneksen lopussa. Vakavaraisuussuhde parani 1,0 prosenttiyksikköä ja oli 15,3 prosenttia ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista. Vakavaraisuussuhteiden paraneminen perustuu vahvoihin tuloksiin ja riskipainotettujen saamisten vähenemiseen.

Riskipainotettuja saamisia oli 179,0 miljardia euroa ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista. Luku on 2,2 miljardia eli 1,2 prosenttia pienempi kuin edellisneljänneksellä.

Ydinvakavaraisuussuhde oli 9,8 prosenttia, kun Basel II -siirtymäsäännökset otetaan huomioon. Omien varojen yhteismäärä oli 27,3 miljardia euroa ja ensisijaisten omien varojen yhteismäärä 23,8 miljardia euroa. Rajoituksettomia ensisijaisia omia varoja oli 21,8 miljardia euroa.

Vakavaraisuussuhteet

%	Q3 2012	Q2 2012	Q4 2011	Q3 2011
<i>Ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista:</i>				
Ydinvakavaraisuussuhde	12,2	11,8	11,2	11,0
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat	13,3	12,8	12,2	12,1
Vakavaraisuussuhde	15,3	14,3	13,4	13,5
<i>Siirtymäsäännösten huomioon ottamisen jälkeen:</i>				
Ydinvakavaraisuussuhde	9,8	9,6	9,2	9,2
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat	10,7	10,5	10,1	10,0
Vakavaraisuussuhde	12,2	11,7	11,1	11,2

Taloudellinen pääoma oli kolmannen neljänneksen lopussa 18,7 miljardia euroa eli samalla tasolla kuin edellisneljänneksen lopussa.

Nordean varainhankinta ja likviditeetti

Nordea laski kolmannen neljänneksen aikana liikkeeseen noin 7,6 miljardia euroa pitkäaikaisia lainoja, joista noin 2,6 miljardia euroa oli kotimaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla liikkeeseen laskettuja ruotsalaisia, norjalaisia ja suomalaisia vakuudellisia joukkolainoja.

Nordea laski kolmannella neljänneksellä Yhdysvaltain markkinoilla liikkeeseen muita lainoja huomattavalla etuoikeudella 1 miljardin Yhdysvaltain dollarin 10-vuotisen alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavan bullet-lainan, jonka hinta oli Treasury +250bp ja jonka korko on 4,25 prosenttia. Lisäksi Nordea laski liikkeeseen 350 miljoonan Sveitsin frangin 8-vuotisen etuoikeutetun lainan. Molemmat lainat laskettiin liikkeeseen syyskuussa.

Pitkäaikaisen rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta oli kolmannen neljänneksen lopussa noin 72 prosenttia, kun se edellisneljänneksen lopussa oli 69 prosenttia.

Nordea mittaa jälleenrahoitusriskiä erilaisilla kassavirta-analyysillä ja varojen ja velkojen mallinnettujen maturiteettien (behavioural maturity) tasapainon avulla.

Nordea-konsernia koskeva LCR-maksuvalmiusvaatimus oli kolmannen neljänneksen lopussa 129 prosenttia. Euromääräinen maksuvalmiusvaatimus oli 265 prosenttia ja dollarimääräinen maksuvalmiusvaatimus 157 prosenttia. Erittäin likvideistä keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista arvopapereista koostuva likviditeettipuskuri oli kolmannen neljänneksen lopussa 65 miljardia euroa (68 miljardia euroa edellisneljänneksen lopussa).

Nordean osake

Nordean osakekurssi nousi NASDAQ OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä kolmannen neljänneksen aikana 59,40 Ruotsin kruunusta 64,95 Ruotsin kruunuun.

Neljännesvuosittainen kehitys, konserni

	Q3	Q2	Q1	Q4	Q3	1-9	1-9
Miljoonaa euroa	2012	2012	2012	2011	2011	2012	2011
Rahoituskate	1 441	1 462	1 420	1 427	1 379	4 323	4 029
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	605	611	596	588	582	1 812	1 807
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	377	494	469	506	111	1 340	1 011
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	23	14	23	15	-4	60	27
Muut liiketoiminnan tuotot	23	25	23	22	23	71	69
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 469	2 606	2 531	2 558	2 091	7 606	6 943
Hallintokulut:							
Henkilöstökulut	-752	-761	-771	-714	-887	-2 284	-2 399
Muut kulut	-467	-465	-455	-502	-474	-1 387	-1 412
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-74	-64	-50	-50	-52	-188	-142
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 293	-1 290	-1 276	-1 266	-1 413	-3 859	-3 953
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 176	1 316	1 255	1 292	678	3 747	2 990
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-254	-217	-218	-263	-112	-689	-472
Liikevoitto	922	1 099	1 037	1 029	566	3 058	2 518
Tuloverot	-234	-278	-262	-243	-160	-774	-670
Tilikauden tulos	688	821	775	786	406	2 284	1 848
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa	0,17	0,21	0,19	0,19	0,10	0,57	0,46
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen 12 edeltävältä kuukaudelta, euroa	0,76	0,69	0,66	0,65	0,65	0,76	0,65

Liiketoiminta-alueet

	Nordea-konserni																	
	Vähittäispankki			Suurasiakkaat ja pääoma-markkinat			Varallisuuden-hoito			Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot			Konsernitoiminnot, muut ja eliminoinnit			Nordea-konserni		
	Q3	Q2	Muutos	Q3	Q2	Muutos	Q3	Q2	Muutos	Q3	Q2	Muutos	Q3	Q2	Muutos	Q3	Q2	Muutos
Miljoonaa euroa	2012	2012		2012	2012		2012	2012		2012	2012		2012	2012		2012	2012	
Rahoituskate	1 003	997	1 %	296	304	-3 %	25	34	-26 %	101	106	-5 %	16	21	-24 %	1 441	1 462	-1 %
Palkkiotulot ja -kulut, netto	291	274	6 %	131	147	-11 %	211	214	-1 %	-2	-2	0 %	-26	-22	18 %	605	611	-1 %
Nettotosulokäypään arvoon arvostettavista eristä	83	85	-2 %	258	255	1 %	87	93	-6 %	39	24	63 %	-90	37		377	494	-24 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	4	5	-20 %	0	0		0	0		0	0		19	9	111 %	23	14	64 %
Muut tuotot	8	5	60 %	2	1	100 %	13	9	44 %	1	1	0 %	-1	9		23	25	-8 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 389	1 366	2 %	687	707	-3 %	336	350	-4 %	139	129	8 %	-82	54		2 469	2 606	-5 %
Henkilöstökulut	-332	-326	2 %	-189	-203	-7 %	-115	-123	-7 %	-18	-19	-5 %	-98	-90	9 %	-752	-761	-1 %
Muut kulut	-412	-408	1 %	-21	-24	-13 %	-72	-74	-3 %	-27	-23	17 %	65	64	2 %	-467	-465	0 %
Poistot	-32	-24	33 %	-11	-10	10 %	0	-2	-100 %	0	0		-31	-28	11 %	-74	-64	16 %
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-776	-758	2 %	-221	-237	-7 %	-187	-199	-6 %	-45	-42	7 %	-64	-54		-1 293	-1 290	0 %
Arvonlukumistappiot luotoista, netto	-200	-117	71 %	-48	-102	-53 %	0	0		0	0		-6	2		-254	-217	17 %
Liikevoitto	413	491	-16 %	418	368	14 %	149	151	-1 %	94	87	8 %	-152	2		922	1 099	-16 %
Kulu/tuotto-suhde, %	56	56		32	34		56	57		32	33					52	50	
RAROCAR, %	16	16		21	21		17	17								15,9	18,4	
Taloudellinen pääoma	9 004	8 825	2 %	6 107	6 098	0 %	2 617	2 663	-2 %	459	468	-2 %	508	675		18 695	18 729	0 %
Riskipainotetut saamiset	95 739	95 534	0 %	69 385	71 572	-3 %	3 512	3 486	1 %	4 883	4 509	8 %	5 491	6 157		179 010	181 258	-1 %
Henkilöstömäärä (henkilötövuotta)	18 133	18 366	-1 %	6 121	6 173	-1 %	3 566	3 571	0 %	438	442	-1 %				31 692	31 988	-1 %
Volymit, miljardia euroa:																		
Luotonanto yrityksille	93,7	92,8	1 %	97,6	97,6	0 %							1,7	3,0		193,0	193,4	0 %
Asuntoluotot	126,4	123,4	2 %	0,4	0,4	0 %	5,4	5,3	2 %							132,2	129,1	2 %
Kulutusluotot	24,8	24,7	0 %				3,1	3,2	-3 %							27,9	27,9	0 %
Luotonanto yhteensä	244,9	240,9	2 %	98,0	98,0	0 %	8,5	8,4	1 %				1,7	3,0		353,1	350,3	1 %
Yritysten talletukset	45,3	44,5	2 %	71,6	61,9	16 %							2,1	7,3		119,0	113,7	5 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	76,4	76,0	1 %	0,2	0,2	0 %	11,4	10,9	5 %							88,0	87,1	1 %
Talletukset yhteensä	121,7	120,5	1 %	71,8	62,1	16 %	11,4	10,9	5 %				2,1	7,3		207,0	200,8	3 %

	Nordea-konserni																	
	Vähittäispankki			Suurasiakkaat ja pääoma-markkinat			Varallisuuden-hoito			Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot			Konsernitoiminnot, muut ja eliminoinnit			Nordea-konserni		
	1-9	2011	Muutos	1-9	2011	Muutos	1-9	2011	Muutos	1-9	2011	Muutos	1-9	2011	Muutos	1-9	2011	Muutos
Miljoonaa euroa	2012	2011		2012	2011		2012	2011		2012	2011		2012	2011		2012	2011	
Rahoituskate	2 970	2 693	10 %	890	909	-2 %	102	98	4 %	314	267	18 %	47	62	-24 %	4 323	4 029	7 %
Palkkiotulot ja -kulut, netto	849	856	-1 %	399	431	-7 %	637	608	5 %	-4	-9	-56 %	-69	-79	-13 %	1 812	1 807	0 %
Nettotosulokäypään arvoon arvostettavista eristä	286	324	-12 %	840	532	58 %	270	209	29 %	78	-17		-134	-37		1 340	1 011	33 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	14	11	27 %	0	0		0	0		0	0		46	16	188 %	60	27	122 %
Muut tuotot	15	15	0 %	3	4	-25 %	27	12	125 %	3	2	50 %	23	36	-36 %	71	69	3 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	4 134	3 899	6 %	2 132	1 876	14 %	1 036	927	12 %	391	243	61 %	-87	-2		7 606	6 943	10 %
Henkilöstökulut	-991	-1 022	-3 %	-595	-537	11 %	-353	-341	4 %	-55	-48	15 %	-290	-451	-36 %	-2 284	-2 399	-5 %
Muut kulut	-1 229	-1 301	-6 %	-66	-61	8 %	-217	-208	4 %	-68	-86	-21 %	193	244	-21 %	-1 387	-1 412	-2 %
Poistot	-78	-66	18 %	-29	-15	93 %	-3	-3	0 %	0	0		-78	-58	34 %	-1 888	-1 442	32 %
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-2 298	-2 389	-4 %	-690	-613	13 %	-573	-552	4 %	-123	-134	-8 %	-175	-265	-34 %	-3 859	-3 953	-2 %
Arvonlukumistappiot luotoista, netto	-471	-368	28 %	-215	-98	119 %	-1	0		0	0		-2	-6	-67 %	-689	-472	46 %
Liikevoitto	1 365	1 142	20 %	1 227	1 165	5 %	462	375	23 %	268	109	146 %	-264	-273	-3 %	3 058	2 518	21 %
Kulu/tuotto-suhde, %	56	61		32	33		55	60		31	55					51	57	
RAROCAR, %	16	12		22	19		19	23								17,2	14,5	
Taloudellinen pääoma	9 004	8 829	2 %	6 107	6 112	0 %	2 617	1 588	65 %	459	558	-18 %	508	368		18 695	17 455	7 %
Riskipainotetut saamiset	95 739	95 410	0 %	69 385	75 627	-8 %	3 512	3 872	-9 %	4 883	3 945	24 %	5 491	4 118		179 010	182 972	-2 %
Henkilöstömäärä (henkilötövuotta)	18 133	19 796	-8 %	6 121	6 426	-5 %	3 566	3 666	-3 %	438	455	-4 %				31 692	33 844	-6 %
Volymit, miljardia euroa:																		
Luotonanto yrityksille	93,7	88,0	6 %	97,6	90,9	7 %							1,7	4,3		193,0	183,2	5 %
Asuntoluotot	126,4	116,5	8 %	0,4	0,3	33 %	5,4	4,8	13 %							132,2	121,6	9 %
Kulutusluotot	24,8	24,8	0 %				3,1	2,8	11 %							27,9	27,6	1 %
Luotonanto yhteensä	244,9	229,3	7 %	98,0	91,2	7 %	8,5	7,7	10 %				1,7	4,3		353,1	332,5	6 %
Yritysten talletukset	45,3	43,3	5 %	71,6	57,3	25 %							2,1	3,6		119,0	104,2	14 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	76,4	70,8	8 %	0,2	0,1	100 %	11,4	10,2	12 %							88,0	81,1	9 %
Talletukset yhteensä	121,7	114,1	7 %	71,8	57,4	25 %	11,4	10,2	12 %				2,1	3,6		207,0	185,3	12 %

Vähittäispankki

Liiketoiminta-alueeseen kuuluu vähittäispankkitoiminta Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Puolassa, ja se sisältää arvoketjun kaikki osat. Yli 10 miljoonalle asiakkaalle tarjotaan laaja tuotevalikoima. Heitä palvellaan yhteensä 957 toimipaikassa sekä puhelinpalvelussa ja sähköisissä kanavissa.

Liiketoiminta

Makrotalouden tilanne on hyvin epävarma, euroalue on taantuman partaalla ja rahoitusalaan kohdistuu suuria paineita monissa maissa. Vähittäispankilla on tänä aikana edelleen tärkeä rooli, kun se tukee yritys- ja henkilöasiakkaita tarjoamalla rahoitusta, riskienhallintaa, sijoitusvaihtoehtoja, cash management -palveluja ja muita pankkipalveluja. Konttoriverkoston ja sisäisten prosessien kehittäminen parantaa tehokkuutta.

Avain- ja Premium-asiakkaita oli yhteensä 3,11 miljoonaa. Nordealle uusia avain- ja Premium-asiakkaita saatiin kolmannella neljänneksellä 20 600. Tammi-syyskuussa käytiin lähes 1,5 miljoonaa palveluneuvottelua henkilö- ja yritysasiakkaiden kanssa. Niiden määrä kasvoi 7 prosenttia edellisvuoden tammi-syyskuusta.

Nordea kehittää palveluverkostoaan jatkuvasti asiakkaiden asiointitapojen muuttuessa. Konttoriverkoston uudistamisen tavoitteena on vahvistaa pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin perustuvaa strategiaa. Uudistus saatiin lähes päätökseen kolmannella neljänneksellä. Uudet konttorimallit ovat nyt käytössä käytännöllisesti katsoen kaikissa 778 toimipaikassa Pohjoismaissa, ja 65 prosenttia konttoreista keskittyy yksinomaan neuvontaan tai päivittäispalveluihin.

Verkkopankkiasiakkaiden määrän kasvu jatkui, ja mobiilipankkia säännöllisesti käyttävien asiakkaiden määrä kasvoi nopeasti. Siksi Nordea jatkoi kolmannella neljänneksellä myös manuaalisten kassapalvelujen mukauttamista näiden palvelujen vähentyneeseen kysyntään. Vuoden 2012 tammi-syyskuussa kassapalveluja tarjoavien toimipaikkojen määrä pieneni 23 prosenttia. Kolmannen neljänneksen lopussa 58 prosenttia pohjoismaisista konttoreista tarjosi manuaalisia kassapalveluja. Konttoriverkoston uudistus Baltian maissa ja Puolassa eteni kolmannella neljänneksellä, ja se on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2013 loppuun mennessä.

Konttoriverkoston uudistuksen lisäksi Nordea paransi palvelujensa saatavuutta pidentämällä puhelinpalvelunsa aukioloaikaa. Saapuvien puheluiden ja sähköpostiviesteihin vastataan nyt ympäri vuorokauden. Neljänneksen aikana näkyi myös selvästi mobiilipankkipalvelujen käytön lisääntyminen Nordean asiakkaiden keskuudessa. Mobiilipankkia käyttävien

asiakkaiden määrä kasvoi yli 685 000:een, ja kukin asiakas kirjautuu mobiilipankkiin keskimäärin 16 kertaa kuukaudessa. Henkilöasiakkaiden verkkopankissa tehtiin useita parannuksia, joiden ansiosta asiakkaat pystyvät hoitamaan aiempaa useampia pankkiasioita itse. Entistä useampia tuotteita on nyt mahdollista ottaa käyttöön verkossa. Verkkopankin vakaus parani kolmannen neljänneksen aikana.

Nordea ja Visa tekivät kolmannella neljänneksellä viisivuotisen kuluttajien debit-kortteja koskevan sopimuksen. Sopimus kattaa kaikki neljä Pohjoismaata. Nordea on myös allekirjoittanut luottokortteja koskevan yhteistyösopimuksen MasterCardin kanssa. Nämä sopimukset ovat tärkeä askel Nordean tulevan korttivalikoiman kehittämisessä.

Tulos

Tuotot kasvoivat edellisneljänneksestä mutta pysyivät paikallisissa valuutoissa laskettuna lähes aiemmalla tasollaan. Keskuspankkikorkoja laskettiin 0,25 prosenttiyksikköä Suomessa ja Tanskassa neljänneksen alussa sekä Ruotsissa neljänneksen lopussa, mikä vaikutti negatiivisesti rahoituskatteeseen talletuspuolella. Nettomääräiset palkkiotuotot kehittyivät positiivisesti, vaikka liiketoiminta hiljeni kesäkuukausien aikana. Viime vuoden kolmanteen neljänneksen verrattuna tuotot kasvoivat 5 prosenttia.

Luottovolyymit kasvoivat hieman edellisneljänneksestä paikallisissa valuutoissa laskettuna, kun henkilöasiakkaille annetut luotot lisääntyivät maltillisesti. Vaisun makrotaloustilanteen seurauksena kysyntä oli yritysasiakassegmentissä vähäistä.

Henkilöasiakkaiden talletukset kasvoivat edelleen. Kasvua oli prosentti edellisneljänneksestä ja 8 prosenttia edellisvuoden kolmanteen neljänneksestä. Riskinottohalukkuuden väheneminen ja epävarmuus työmarkkinoiden näkymistä lisäsivät perinteisten pankkitalletusten volyymiä, ja myös muiden vähäriskisten säästämisen tuotteiden kysyntä kasvoi.

Henkilöstökulut pienenevät prosentin ja henkilöstömäärä 8 prosenttia edellisvuoden kolmanteen neljänneksestä. Kulut laskivat 4 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna.

Luottotappioiden nettomäärä kasvoi edellisneljänneksestä lähinnä Tanskan ongelmallisen taloustilanteen pitkittymisen vuoksi. Luottotappiot lisääntyivät myös useimmissa muissa maissa, mutta yleisesti matalalta tasolta. Luottotappiotaso oli 34 pistettä, kun Tanskan talletussuojajärjestelmään liittyviä varauksia ei oteta huomioon (21 pistettä toisella neljänneksellä).

Vähittäispankki yhteensä

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	1 003	997	970	979	926	1 %	8 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	291	274	284	273	289	6 %	1 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	83	85	118	107	112	-2 %	-26 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	12	10	7	9	2	20 %	
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	1 389	1 366	1 379	1 368	1 329	2 %	5 %
Henkilöstökulut	-332	-326	-333	-313	-337	2 %	-1 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-776	-758	-764	-779	-772	2 %	1 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	613	608	615	589	557	1 %	10 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-200	-117	-154	-187	-99	71 %	102 %
Liikevoitto	413	491	461	402	458	-16 %	-10 %
Kulu/tuotto-suhde, %	56	56	55	57	58		
RAROCAR, %	16	16	16	15	14		
Taloudellinen pääoma	9 004	8 825	8 844	8 768	8 829	2 %	2 %
Riskipainotetut saamiset	95 739	95 534	94 358	93 917	95 410	0 %	0 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	18 133	18 366	18 856	19 253	19 796	-1 %	-8 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	93,7	92,8	91,4	90,5	88,0	1 %	6 %
Asuntoluotot	126,4	123,4	121,2	119,9	116,5	2 %	8 %
Kulutusuotot	24,8	24,7	24,8	24,5	24,8	0 %	0 %
Luotonanto yhteensä	244,9	240,9	237,4	234,9	229,3	2 %	7 %
Yritysten talletukset	45,3	44,5	44,5	45,5	43,3	2 %	5 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	76,4	76,0	73,2	72,6	70,8	1 %	8 %
Talletukset yhteensä	121,7	120,5	117,7	118,1	114,1	1 %	7 %

Pankkitoiminta, Tanska

Liiketoiminta

Vaisusta makrotaloustilanteesta huolimatta pankkitoiminnan tulos oli kolmannella neljänneksellä Tanskassa edelleen vakaa. Nordealle uusia avain- ja Premium-asiakkaita saatiin kolmannella neljänneksellä 6 700. Palveluneuvottelujen määrä avain- ja Premium-asiakkaiden kanssa kasvoi edelleen: 8 prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä.

Henkilöasiakkaiden talletus- ja luottovolyymit pysyivät lähes samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä. Makrotaloudelliseen tilanteeseen liittyvä epävarmuus vaikuttaa edelleen negatiivisesti yksityiseen kulutukseen, ja vaikka korkotaso on ennätyskellisen matala, asuntomarkkinoilla näkyy vain heikkoja elpymisen merkkejä.

Tanskassa alettiin kolmannella neljänneksellä testata talletusautomaatteja. Jatkossa nämä automaattit täydentävät muita automaattisia kassapalveluja.

Nordea ilmoitti aiemmin ottavansa käyttöön uuden henkilöasiakkaille annettujen asuntoluottojen hinnoittelurakenteen, jossa otetaan huomioon uusi sääntely ja pääomavaatimukset. Se toteutettiin neljänneksen aikana, ja hinnoittelua aletaan soveltaa tammikuussa 2013.

Uusia yritysasiakkaita saatiin edelleen neljänneksen aikana. Yritysasiakkaiden kanssa käytyjen palveluneuvottelujen määrä kasvoi 7 prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä. Yritysluottojen volyymit pienivät prosentin, kun kysyntä väheni markkinoilla jonkin verran.

Riskipainotetut saamiset kasvoivat hieman edellisneljänneksestä. Neljänneksen aikana käynnistettiin useita hankkeita, jotka tähtäävät pääoman käytön asteittaiseen tehostamiseen samalla kun pidetään yllä liiketoiminnan virettä.

Tulos

Tuotot yhteensä kasvoivat 4 prosenttia toisesta neljänneksestä käypään arvoon arvostettavien erien nettotuloksen ja nettomääräisten palkkiotuottojen kasvun ansiosta. Rahoituskate pieni korkotason laskun vuoksi. Henkilöasiakkaiden talletuksista kertyvä rahoituskate oli kolmannella neljänneksellä negatiivinen, sillä asiakkaille maksetut korot olivat positiiviset ja keskuspankkikorot negatiiviset.

Henkilöstömäärä pieni tehostamissuunnitelmien mukaisesti prosentin kolmannella neljänneksellä. Henkilöstökulut kasvoivat 1. heinäkuuta tehdyn työehtosopimuksiin perustuvan palkkojen tarkistuksen vuoksi. Muut kulut kasvoivat 2 prosenttia, mutta edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ne olivat 4 prosenttia pienemmät.

Nettomääräiset luottotappiot lisääntyivät kolmannella neljänneksellä huomattavasti toisesta neljänneksestä. Vaikka saatavakohtaisten varausten määrä pieni, uusien saatavaryhmäkohtaisten varausten määrä kasvoi edellisneljänneksestä. Nettomääräiset luottotappiot liittyivät lähinnä henkilöasiakassegmenttiin. Luottotappiotaso oli 87 pistettä, kun Tanskan talletussuojajärjestelmään liittyviä varauksia ei oteta huomioon (62 pistettä toisella neljänneksellä).

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	297	307	305	308	292	-3 %	2 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	48	36	52	38	54	33 %	-11 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	22	10	35	26	19	120 %	16 %
Osuus osakkuusyriyten tuloksesta ja muut tuotot	5	6	6	3	3	-17 %	67 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	372	359	398	375	368	4 %	1 %
Henkilöstökulut	-84	-82	-87	-83	-89	2 %	-6 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-205	-201	-207	-210	-215	2 %	-5 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	167	158	191	165	153	6 %	9 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-145	-96	-112	-107	-75	51 %	93 %
Liikevoitto	22	62	79	58	78	-65 %	-72 %
Kulu/tuotto-suhde, %	55	56	52	56	58		
RAROCAR, %	17	16	20	16	13		
Taloudellinen pääoma	2 330	2 199	2 290	2 249	2 388	6 %	-2 %
Riskipainotetut saamiset	24 927	24 639	24 957	24 777	26 242	1 %	-5 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 027	4 087	4 199	4 279	4 377	-1 %	-8 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	23,6	23,9	23,6	23,6	23,3	-1 %	1 %
Asuntoluotot	29,7	29,4	29,0	28,9	28,3	1 %	5 %
Kulutusluotot	12,5	12,7	12,7	12,7	12,8	-2 %	-2 %
Luotonanto yhteensä	65,8	66,0	65,3	65,2	64,4	0 %	2 %
Yritysten talletukset	7,6	7,3	7,2	7,4	7,2	4 %	6 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	22,4	22,6	21,8	21,6	21,5	-1 %	4 %
Talletukset yhteensä	30,0	29,9	29,0	29,0	28,7	0 %	5 %

Pankkitoiminta, Suomi

Liiketoiminta

Palveluneuvottelujen määrä pysyi korkeana myös kolmannella neljänneksellä. Uusiasiakashankinta oli menestyksekkästä, sillä Nordealle uusia avain- ja Premium-asiakkaita saatiin 5 100.

Painopisteenä oli neljänneksen aikana palvelujen saatavuuden parantaminen: Nordea otti syyskuussa markkinoiden ensimmäisenä pankkina käyttöön ympärivuorokautisen puhelinpalvelun, jonka asiakkaat ottivat hyvin vastaan. Tämä palvelu tukee konttoriverkoston rakenteellista muutosta.

Muita kehittämisen painopistealueita olivat käteisen rahan nostaminen pankkitililtä korttiososten yhteydessä sekä mobiilipankin käyttäjille suunnatut palvelut. Nordea on kiinnittänyt erityistä huomiota asiakkaisiin, jotka tarvitsevat varallisuutensa hoitoon laajan palveluvalikoiman, ja näiden asiakkaiden kanssa käytyjen palveluneuvottelujen määrä oli tammi-syyskuussa ennätysellinen. Tämä piti yllä säästämisen tuotteiden vahvaa myyntiä.

Yrityspankkiverkoston uudistus saatiin päätökseen hyvin tuloksin. Kolmannella neljänneksellä palveluissa olivat etusijalla korttimaksujen vastaanottoon liittyvät kauppiaspalvelut ja SEPA-maksuihin liittyvät cash management -palvelut, joissa Nordea on saavuttanut vahvan markkina-aseman.

Luottosalkun laatuun ja luottoriskeihin kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota, minkä ansiosta riskipainotetut saamiset pienivät edelleen.

Tulos

Lyhyiden markkinakorkojen jyrkkä lasku lisäsi talletuksista kertyvään rahoituskatteeseen kohdistuvia paineita. Tätä kompensoi osittain luotonannosta saadun rahoituskatteen kasvu, joka liittyi sekä yritys- että henkilöasiakkaille annettuihin luottoihin. Luottovolyymit pysyivät samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä, mutta yritysten talletusten 4 prosentin kasvu paransi Nordean asemaa talletusmarkkinoilla. Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 5 prosenttia edellisvuoden kolmannesta neljänneksestä lähinnä säästämiseen ja maksuliikenteeseen liittyvien tuotteiden ansiosta.

Kustannustehokkuuden parantamiseksi toteutetut henkilöstömäärän vähenemiseen liittyvät toimet ja muut toimet tuottivat edelleen tuloksia kolmannella neljänneksellä.

Luottotappioiden nettomäärä oli 21 miljoonaa euroa. Tappiot syntyivät pääosin muutamista yksittäisistä yritysluotoista. Luottotappioiden taso oli 19 pistettä (1 piste toisella neljänneksellä).

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	154	159	157	177	181	-3 %	-15 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	83	83	83	80	79	0 %	5 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	17	19	22	24	17	-11 %	0 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	2	1	0	5	1	100 %	100 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	256	262	262	286	278	-2 %	-8 %
Henkilöstökulut	-55	-56	-55	-55	-59	-2 %	-7 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-157	-161	-159	-166	-168	-2 %	-7 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	99	101	103	120	110	-2 %	-10 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-21	-1	-10	-14	-12		75 %
Liikevoitto	78	100	93	106	98	-22 %	-20 %
Kulu/tuotto-suhde, %	61	62	61	58	60		
RAROCAR, %	16	16	15	17	16		
Taloudellinen pääoma	1 440	1 447	1 572	1 623	1 603	0 %	-10 %
Riskipainotetut saamiset	15 007	15 258	15 504	15 967	15 708	-2 %	-4 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 020	4 098	4 101	4 177	4 309	-2 %	-7 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	15,0	15,2	15,1	14,9	14,8	-1 %	1 %
Asuntoluotot	25,2	25,0	24,7	24,6	24,5	1 %	3 %
Kulutuluotot	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	0 %	0 %
Luotonanto yhteensä	45,4	45,4	45,0	44,7	44,5	0 %	2 %
Yritysten talletukset	10,3	9,9	9,5	10,0	10,8	4 %	-5 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	22,4	22,6	22,3	22,3	22,0	-1 %	2 %
Talletukset yhteensä	32,7	32,5	31,8	32,3	32,8	1 %	0 %

Pankkitoiminta, Norja

Liiketoiminta

Liiketoiminnan tulos osoittaa, että tuottojen kasvu jatkui vahvana. Siihen vaikuttivat pääasiassa riskien hinnoittelun tehostaminen ja yritysluottojen marginaalien yleinen kasvu.

Yritysluottojen volyymien kasvu tasaantui neljänneksen aikana. Kilpailu yritysasiakkaiden talletuksista jatkui kireänä, ja Nordea toimi edelleen varovasti kilpaillessaan suurista talletuksista.

Kesälomakausi vaikutti henkilöasiakassegmentissä liiketoimintaan, joka kuitenkin vilkastui elokuussa. Nordealle uusia avain- ja Premium-asiakkaita saatiin neljänneksen aikana yli 2 400.

Viimeksi kuluneiden neljänneksen aikana on käynnistetty useita pääoman käytön tehostamiseen liittyviä hankkeita. Niiden myönteiset vaikutukset näkyivät riskipainotettujen saamisten tasossa kolmannella neljänneksellä.

Henkilöstömäärä pieneni suunnitelmia nopeammin, ja muutamia pieniä konttoreita suljettiin myös kolmannella neljänneksellä.

Tulos

Tuotot yhteensä kasvoivat 3 prosenttia edellisneljänneksestä. Kehitys perustui pääasiassa rahoituskatteen kasvuun yritysasiakassegmentissä. Edellisvuoden kolmanteen neljänneksen verrattuna tuotot yhteensä kasvoivat paikallisessa valuutassa laskettuna 19 prosenttia. Palkkiotuotot ja muut tuotot pienenevät hieman edellisneljänneksestä kesälomista johtuvan kausivaihtelun vuoksi.

Luottovolyymit olivat paikallisessa valuutassa laskettuna lähes samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä. Talletusvolyymit pienenevät paikallisessa valuutassa laskettuna vajaat 4 prosenttia edellisneljänneksen korkealta tasolta.

Luotonannon lisääntymisestä huolimatta riskipainotetut saamiset pienenevät paikallisessa valuutassa laskettuna 2 prosenttia edellisneljänneksestä. Tähän vaikutti lähinnä luottosalkkuihin liittyvän riskin väheneminen.

Kulut laskivat 3 prosenttia edellisneljänneksestä paikallisessa valuutassa laskettuna, kun niiden hallintaan kiinnitettiin edelleen huomiota ja henkilöstömäärä pieneni suunnitelmia nopeammin.

Luottotappiotaso oli 7 pistettä (6 pistettä toisella neljänneksellä). Suurin osa tappioista syntyi muutamista yritysasiakkaille annetuista luotoista.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	232	221	206	183	169	5 %	37 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	47	43	44	44	4 %	11 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	16	21	22	19	25	-24 %	-36 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	0	1	1	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	297	289	272	247	238	3 %	25 %
Henkilöstökulut	-40	-39	-39	-35	-38	3 %	5 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-121	-120	-120	-119	-122	1 %	-1 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	176	169	152	128	116	4 %	52 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-8	-7	-15	-24	5	14 %	
Liikevoitto	168	162	137	104	121	4 %	39 %
Kulu/tuotto-suhde, %	41	42	44	48	51		
RAROCAR, %	21	20	17	14	13		
Taloudellinen pääoma	2 116	2 156	2 110	2 087	2 064	-2 %	3 %
Riskipainotetut saamiset	22 772	22 627	22 534	22 312	22 336	1 %	2 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 388	1 391	1 415	1 428	1 515	0 %	-8 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	22,1	21,8	21,3	20,4	19,5	1 %	13 %
Asuntoluotot	27,3	26,5	25,8	25,2	24,4	3 %	12 %
Kulutusluotot	0,8	0,7	0,7	0,5	0,7	14 %	14 %
Luotonanto yhteensä	50,2	49,0	47,8	46,1	44,6	2 %	13 %
Yritysten talletukset	11,5	11,5	12,1	12,2	11,6	0 %	-1 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	8,5	8,7	7,9	7,7	7,5	-2 %	13 %
Talletukset yhteensä	20,0	20,2	20,0	19,9	19,1	-1 %	5 %

Valuuttakurssien vaihtelu vaikutti tuottoihin ja kuluihin 2 % Q3/Q2 (7 % Q3/Q3) ja tase-eriin 3 % Q3/Q2 (8 % Q3/Q3).

Pankkitoiminta, Ruotsi

Liiketoiminta

Liiketoiminta väheni hieman toiseen neljännekseen verrattuna kesälomakauden vuoksi. Tulos ja liiketoiminnan volyymit olivat kuitenkin vahvat. Kolmannella neljänneksellä saatiin 5 500 Nordealle uutta avain- ja Premium-asiakasta.

Henkilöasiakkaiden asuntoluottojen kasvuvauhti kiihtyi hieman edellisneljänneksestä osittain korkotason laskun vuoksi. Henkilöasiakkaiden talletusvolyymit kasvoivat ja sijoitustuotteisiin kohdistuva kysyntä jatkui vahvana.

Yritysassiakkaiden rahoituspalveluihin kohdistuva kysyntä pysyi vähäisenä kolmannella neljänneksellä. Pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin perustuvan strategian mukainen yhteydenpito asiakkaisiin jatkui kuitenkin aktiivisena. Yritysassiakasvolyymit pysyivät neljänneksellä lähes aiemmalla tasolla.

Konttoriverkoston uudistus jatkui, ja aiempaa useammat konttorit keskittyivät pelkästään henkilö- tai yritysasiakkaiden neuvontapalveluihin. Lisäksi

manuaalisia kassapalveluja tarjoavien konttoreiden määrä väheni viidellä.

Tulos

Markkinakorkojen laskun negatiivisesta vaikutuksesta huolimatta rahoituskate parani toisesta neljänneksestä. Palkkiotuotot kasvoivat säästämisen tuotteiden vahvan myynnin ja osakemarkkinoiden positiivisen kehityksen ansiosta. Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä pieneni toisesta neljänneksestä, kun pääomamarkkinatuotteisiin liittyvä liiketoiminta supistui kesälomakauden aikana.

Toiminnan tehostamista jatkettiin, mikä vähensi henkilöstömäärää viime vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Myös henkilöstökulut pienenivät paikallisessa valuutassa laskettuna.

Paikallisessa valuutassa laskettuna tuotot ja kulut olivat lähes samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä.

Luottotappioiden nettomäärä pysyi vähäisenä, ja luottotappiotaso oli kolmannella neljänneksellä 3 pistettä (4 pistettä toisella neljänneksellä).

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	306	286	285	285	264	7 %	16 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	95	95	95	90	99	0 %	-4 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	27	29	29	29	28	-7 %	-4 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	0	0	0	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	428	410	409	404	391	4 %	9 %
Henkilöstökulut	-72	-71	-72	-68	-71	1 %	1 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-226	-217	-218	-209	-204	4 %	11 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	202	193	191	195	187	5 %	8 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-4	-7	-9	-21	-9	-43 %	-56 %
Liikevoitto	198	186	182	174	178	6 %	11 %
Kulu/tuotto-suhde, %	53	53	53	52	52		
RAROCAR, %	26	27	27	28	28		
Taloudellinen pääoma	2 131	1 987	1 914	1 854	1 798	7 %	19 %
Riskipainotetut saamiset	17 872	17 437	17 179	16 998	17 582	2 %	2 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	3 352	3 341	3 388	3 505	3 572	0 %	-6 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	24,0	23,1	23,0	23,0	22,1	4 %	9 %
Asuntoluotot	37,3	35,5	34,8	34,3	32,7	5 %	14 %
Kulutusluotot	5,2	5,1	5,1	5,2	5,2	2 %	0 %
Luotonanto yhteensä	66,5	63,7	62,9	62,5	60,0	4 %	11 %
Yritysten talletukset	12,4	12,4	12,5	12,7	11,3	0 %	10 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	21,1	20,1	19,2	19,1	18,1	5 %	17 %
Talletukset yhteensä	33,5	32,5	31,7	31,8	29,4	3 %	14 %

Valuuttakurssien vaihtelu vaikutti tuottoihin ja kuluihin 6 % Q3/Q2 (9 % Q3/Q3) ja tase-eriin 4 % Q3/Q2 (10 % Q3/Q3).

Pankkitoiminta, Puola

Liiketoiminta

Euroalueen ongelmat alkoivat vaikuttaa Puolan talouteen viiveellä, ja ulkomaisen kysynnän heikkeneminen vaikutti yrityssektoriin. Hallitus leikkasi menoja vuoden 2012 jalkapallon EM-kisoihin liittyvien rakennustöiden päätyttyä, mikä johti toiminnan huomattavaan supistumiseen rakennussektorilla. Tuoreimman ennusteen mukaan Puolan BKT kasvaa 2,8 prosenttia vuonna 2012 ja 2,3 prosenttia vuonna 2013. Nämä kasvuluvut ylittävät edelleen selvästi euroalueen keskitason.

Puolassa jatkettiin tarkistetun strategian mukaisesti pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin perustuvaa toimintatapaa. Siinä kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaisiin, jotka tarvitsevat varallisuutensa hoitoon laajan tuote- ja palveluvalikoiman sekä henkilökohtaista neuvontaa. Säästämisen ja sijoittamisen tuotteiden painottaminen kasvatti talletusvolyymejä. Henkilöasiakastoiminnassa käytettävän mallin muokkaaminen supisti asuntoluottojen volyymeja kolmannella neljänneksellä.

Konttoriverkostoa ja henkilöstörakennetta on sopeutettu asiakkaiden palvelun ja asiointitapojen muutosten perusteella.

Vahva kehitys jatkui yritysasiakastoiminnassa. Pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin perustuva strategia ja tiivis yhteistyö valikoitujen asiakkaiden kanssa ovat osoittautuneet menestyksekkääksi Puolan markkinoilla. Tätä strategiaa käytetään yritysasiakastoiminnan perustana myös tulevaisuudessa.

Riskipainotetut saamiset vähenivät prosenttin, kun henkilöasiakkaille annettujen luottojen volyymit pienenevät, ja vaikka Puolan zloty vahvistui.

Luottotappioiden määrä pysyi kolmannella neljänneksellä samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä. Luottotappioita kirjattiin lähinnä yhdestä yritysluotosta. Asuntoluottojen laatu heikentyi hieman, kun uusien luottojen määrän kasvu hidastui ja nykyisiä luottoja on maksettu pois.

Tulos

Tuotot yhteensä laskivat hieman edellisneljänneksestä. Rahoituskate pysyi vakaana, vaikka luottovolyymit pienenevät hieman paikallisessa valuutassa laskettuna. Kulut pienenevät 7 prosenttia edellisneljänneksestä, kun konttoriverkostoa supistettiin. Liikevoitto pieneni edellisneljänneksestä nettomääräisten luottotappioiden kasvun vuoksi. Henkilöstömäärä pieneni 89:lla.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	40	40	39	37	31	0 %	29 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	10	8	8	10	10	25 %	0 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	3	6	8	11	16	-50 %	-81 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	2	0	1	1	-100 %	-100 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	53	56	55	59	58	-5 %	-9 %
Henkilöstökulut	-11	-11	-12	-11	-12	0 %	-8 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-25	-27	-29	-31	-29	-7 %	-14 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	28	29	26	28	29	-3 %	-3 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-18	-14	-3	-7	-3	29 %	
Liikevoitto	10	15	23	21	26	-33 %	-62 %
Kulu/tuotto-suhde, %	47	48	53	53	50		
RAROCAR, %	12	14	14	15	15		
Taloudellinen pääoma	497	493	431	427	454	1 %	9 %
Riskipainotetut saamiset	7 447	7 507	6 383	6 060	5 892	-1 %	26 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 641	1 730	1 900	2 000	2 037	-5 %	-19 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	2,7	2,5	2,4	2,5	2,2	8 %	23 %
Luotonanto henkilöasiakkaille	4,2	4,3	4,3	4,1	4,0	-2 %	5 %
Luotonanto yhteensä	6,9	6,8	6,7	6,6	6,2	1 %	11 %
Yritysten talletukset	1,7	1,6	1,6	1,7	1,2	6 %	42 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	0 %	20 %
Talletukset yhteensä	2,9	2,8	2,8	2,8	2,2	4 %	32 %

Pankkitoiminta, Baltian maat

Liiketoiminta

Baltian maiden taloudet kestivät edelleen Euroopan valtionvelkakriisin ja vientikysynnän vähenemisen. Positiiviset yllätykset jatkuivat Latvian taloudessa.

Talouden myönteinen kehitys lisäsi yritysasiakkaiden liiketoimintaa ja paransi yritysluottojen laatua. Henkilöasiakkaille annettujen uusien luottojen volyymit olivat vähäiset, eikä asuntoluottojen laadussa näkynyt vielä todellista parannusta. Henkilöasiakkaille annettujen luottojen kysyntä alkoi kuitenkin kasvaa vähitellen.

Talletusvolyymit pysyivät samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä. Talletusten hintakilpailu jatkui kireänä.

Nordean luotonanto kasvoi markkinakehitystä vastaavasti kolmannella neljänneksellä. Sekä yritys- että

henkilöasiakkaille annettujen uusien luottojen hinnat kuitenkin nousivat, kun varainhankinnan ja likviditeetin kustannukset sisällytettiin täysimääräisesti hinnoitteluun.

Riskipainotetut saamiset pienenevät 4 prosenttia luottojen laadun paranemisen ansiosta.

Tulos

Tuotot kasvoivat 4 prosenttia edellisneljänneksestä. Rahoituskate parani, kun luottomarginaalit kohenivat. Kulut olivat suuremmat kuin edellisneljänneksellä tietotekniikkakulujen kasvun vuoksi. Vuoden 2012 tammi-syyskuun aikana kulut ovat kuitenkin pienentyneet. Liikevoitto laski 25 prosenttia edellisneljänneksestä, sillä aikaisemmin toteutuneista luottotappioista kirjattiin vähemmän palautuksia kuin edellisneljänneksellä.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	40	39	38	37	39	3 %	3 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	11	11	11	13	10	0 %	10 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-1	-1	0	2	4	0 %	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	1	0	0	0	-3		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	51	49	49	52	50	4 %	2 %
Henkilöstökulut	-6	-6	-6	-5	-7	0 %	-14 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-20	-18	-19	-16	-21	11 %	-5 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	31	31	30	36	29	0 %	7 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-1	9	-1	-12	-3		-67 %
Liikevoitto	30	40	29	24	26	-25 %	15 %
Kulu/tuotto-suhde, %	39	37	39	31	42		
RAROCAR, %	12	11	11	15	11		
Taloudellinen pääoma	487	543	528	527	522	-10 %	-7 %
Riskipainotetut saamiset	7 715	8 065	7 801	7 802	7 649	-4 %	1 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	825	824	860	873	931	0 %	-11 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	2 %	10 %
Luotonanto henkilöasiakkaille	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	0 %	0 %
Luotonanto yhteensä	8,7	8,6	8,4	8,3	8,2	1 %	6 %
Yritysten talletukset	1,8	1,8	1,6	1,5	1,3	0 %	38 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0 %	33 %
Talletukset yhteensä	2,6	2,6	2,4	2,2	1,9	0 %	37 %

Vähittäispankki, muut

Tähän erään sisältyvät vähittäispankin palvelutoiminnot, joiden tulosta ei kohdisteta minkään maan pankkitoimintaan. Se sisältää myös vähittäispankin pitkäaikaisten luottojen ja talletusten rahoittamiseen liittyvän likviditeettipreemion.

Tulos

Rahoituskatteeseen vaikutti likviditeettipreemioon liittyvien kustannusten hienoinen nousu toisesta neljänneksestä. Lisäksi siihen vaikutti Ruotsin kruunun ja Norjan kruunun vahvistuminen.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	-66	-55	-60	-48	-50	20 %	32 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-5	-6	-8	-2	-7	-17 %	-29 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-1	1	2	-4	3		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	4	1	0	-1	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-68	-59	-66	-55	-54	15 %	26 %
Henkilöstökulut	-64	-61	-62	-56	-61	5 %	5 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-22	-14	-12	-28	-13	57 %	69 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	-90	-73	-78	-83	-67	23 %	34 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-3	-1	-4	-2	-2		50 %
Liikevoitto	-93	-74	-82	-85	-69	26 %	35 %
Taloudellinen pääoma	0	0	0	0	0		
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	2 880	2 895	2 993	2 991	3 055	-1 %	-6 %

Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat

Nordean suurasiakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alue on Pohjoismaiden suurin yrityksille ja yhteisöille suunnattujen pankkipalvelujen ja rahoitusratkaisujen tarjoaja.

Liiketoiminta

Asiakastoiminta oli liiketoiminta-alueella vakaata kolmannella neljänneksellä. Talouden kasvunäkymien heikkeneminen vaikutti kuitenkin negatiivisesti asiakkaiden sijoitushalukkuuteen.

Liiketoiminta-alueen liiketoimintamalli on osoittautunut vahvaksi rahoitusalaalla käynnissä olevan muutoksen aikana. Liiketoiminnan vaiheittaisen kehittämisen strategian toteutusta jatkettiin neljänneksen aikana. Painopisteenä olivat liiketoimintamahdollisuuksien priorisointi päivittäisessä toiminnassa, resurssien hallinta ja organisaation arvoketjun yhteensovittaminen. Liiketoiminta-alue piti yllä vahvoja asiakassuhteita ja liiketoiminnan virettä kuluja ja pääoman käyttöä koskevia rajoituksia noudattaen.

Suurasiakkaat

Yritysassiakkaiden päivittäisasiointiin liittyvä toiminta oli vakaata ja yritys- ja pääomamarkkinoihin liittyvien järjestelyjen määrä pysyi hyvällä tasolla. Olosuhteet olivat edelleen haastavat säiliö- ja kuivarautalusten markkinoilla, mutta offshore- ja öljysektorilla toiminta jatkui vakaana.

Nordea jatkoi taseen käyttöä asiakkaidensa hyväksi. Nordea hyödynsi myös vahvaa asemaansa joukkolaina- ja lainamarkkinoilla tarjotakseen asiakkailleen vaihtoehtoisia rahoituslähteitä.

Pääomamarkkinat

Pääomamarkkinatoiminnan tulos oli edelleen hyvä, ja sitä tukivat erityisesti korkotuotteet. Tulos heikkeni hieman edellisneljänneksestä mutta oli huomattavasti parempi kuin vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä. Asiakastoiminta oli vilkkaampaa kuin tällä kaudella yleensä.

Asiakastoiminta pysyi vakaana korko- ja valuuttatuotteissa ja erityisesti korkoriskien hallintaan liittyvien tuotteiden tuotot olivat vahvat.

Joukkolainojen liikkeeseenlaskujen määrä pysyi vakaana. Nordea säilytti johtoasemansa joukkolainojen järjestäjänä Pohjoismaissa. Syndikoitujen luottojen kysyntä väheni lukuun ottamatta Shipping, Offshore & Oil Services -toimintaa.

Asiakastoiminta pysyi osakkeiden jälkimarkkinoilla ja yrityskauppoihin liittyvässä neuvonnassa vaatimattomana vaisujen markkinaolosuhteiden vuoksi.

Tulos

Kolmannen neljänneksen liikevoitto oli 418 miljoonaa euroa eli 14 prosenttia suurempi kuin edellisneljänneksellä. Tulos parani huomattavasti verrattuna sekä vuoden 2011 kolmanteen neljänneksen että vuoden 2011 tammi-syyskuuhun.

Nettomääräiset luottotappiot pienenivät, kun luottotappiovarausten määrä väheni Shipping, Offshore & Oil Services -toiminnossa. Lisäksi suuryrityspalvelut ja Nordea Bank Russia kirjasivat luottotappiovarausten peruutuksia nettomääräisesti hieman enemmän kuin uusia luottotappiovarauksia.

Tarkan resurssien ohjauksen ansiosta riskipainotettujen saamisten määrä väheni.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	296	304	290	303	306	-3 %	-3 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	131	147	121	114	135	-11 %	-3 %
Nettotosuoritus käypään arvoon arvostettavista eristä	258	255	327	289	51	1 %	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	2	1	0	1	-1	100 %	
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	687	707	738	707	491	-3 %	40 %
Henkilöstökulut	-189	-203	-203	-181	-166	-7 %	14 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-221	-237	-232	-230	-181	-7 %	22 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	466	470	506	477	310	-1 %	50 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-48	-102	-65	-75	-16	-53 %	
Liikevoitto	418	368	441	402	294	14 %	42 %
Kulu/tuotto-suhde, %	32	34	31	33	37		
RAROCAR, %	21	21	23	21	13		
Taloudellinen pääoma	6 107	6 098	6 129	6 175	6 112	0 %	0 %
Riskipainotetut saamiset	69 385	71 572	74 421	77 904	75 627	-3 %	-8 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	6 121	6 173	6 233	6 274	6 426	-1 %	-5 %
Volymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yhteensä	98,0	98,0	91,5	92,2	91,2	0 %	8 %
Talletukset yhteensä	71,8	62,1	63,4	59,3	57,4	16 %	25 %

Suuryrityspalvelut

Suuryrityspalvelut vastaa Nordean suurimpien yritys- ja yhteisöasiakkaiden palvelusta.

Liiketoiminta

Päivittäisasiointiin perustuva liiketoiminta oli vakaata kaikissa maissa. Yritys- ja pääomamarkkinajärjestelyjen määrä oli suuri kesälomakausi huomioon ottaen.

Uudelleenrahoitukseen liittyvä luottokysyntä laski alkuvuoden korkealta tasolta. Yritys- ja pääomamarkkinajärjestelyjen määrä oli vakaa lähinnä joukkolainojen liikkeeseenlaskuun suotuisassa markkinatilanteessa kohdistuneen vahvan kysynnän ansiosta. Syndikoidujen luottojen kysyntä oli vaihtelevaa, kun uudelleenrahoitus- ja M&A-toiminta oli vähäistä.

Yhteisöasiakkaiden päivittäisasiointi oli vakaata, mutta yritys- ja pääomamarkkinajärjestelyihin kohdistunut kysyntä oli vähäistä.

Kilpailu pohjoismaisten yritys- ja yhteisöasiakkaiden pankkiasioinnista jatkui kireänä. Pankkien vahva panostus resurssien entistä tehokkaampaan käyttöön johti kilpailun kiristymiseen vähän pääomaa vaativissa tuotteissa. Suuryrityspalvelut hyötyi Nordean vahvoista luottoluokituksista kilpaillessaan kansainvälisten yritys- ja yhteisöasiakkaiden talletuksista.

Suuryrityspalveluyksiköissä kiinnitettiin edelleen huomiota resurssien hallintaan ja toiminnan tehostamiseen samalla kun turvattiin asiakassuhteet. Rahoitettavien kohteiden huolellinen valikointi ja pääomamarkkinapohjaisten ratkaisujen tarjoaminen asiakkaille johtivat riskipainotettujen saamisten pienenemiseen.

Tulos

Kolmannen neljänneksen liikevoitto oli 313 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia pienempi kuin edellisneljänneksellä. Tuotot yhteensä pienenivät mutta pysyivät ajankohtaan nähden vakaina.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoiuskate	207	207	201	204	198	0 %	5 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	133	154	126	118	131	-14 %	2 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	91	108	112	114	93	-16 %	-2 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	0	0	0	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	431	469	439	436	422	-8 %	2 %
Henkilöstökulut	-10	-10	-9	-10	-9	0 %	11 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-120	-121	-121	-123	-118	-1 %	2 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	311	348	318	313	304	-11 %	2 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	2	-29	-4	0	14		-86 %
Liikevoitto	313	319	314	313	318	-2 %	-2 %
Kulu/tuotto-suhde, %	28	26	28	28	28		
RAROCAR, %	21	25	22	21	19		
Taloudellinen pääoma	3 960	3 891	3 898	3 919	4 156	2 %	-5 %
Riskipainotetut saamiset	45 748	46 918	48 296	50 573	51 997	-2 %	-12 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	215	216	216	212	213	0 %	1 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yhteensä	45,3	47,3	46,2	45,5	43,7	-4 %	4 %
Talletukset yhteensä	42,8	38,0	40,8	37,0	34,0	13 %	26 %

Shipping, Offshore & Oil Services

Shipping, Offshore & Oil Services vastaa shipping-, offshore- ja öljyalalla sekä risteily- ja lauttasektorilla toimivien asiakkaiden palvelusta. Nordea on yksi johtavista pankeista kansainvälisellä shipping- ja offshore-sektorilla. Konsernin brändi tunnetaan laajasti, ja se on yksi maailman johtavista syndikoidujen luottojen järjestäjistä.

Liiketoiminta

Asiakastoiminta oli neljänneksen aikana vaimeaa. Syndikoidujen luottojen kysyntä oli samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä, kun taas joukkolainojen liikkeeseenlaskut lisääntyivät. Luottovolyymit pienenevät osittain Yhdysvaltain dollarin heikkenemisen vuoksi.

Offshore- ja öljysektorilla toiminta jatkui vakaana, kun öljyn ja kaasun etsintään ja tuotantoon panostettiin edelleen vahvasti. Heikot markkinaolosuhteet näkyivät toiminnassa säiliö- ja kuivarahtialusten markkinoilla.

Luottosalkun laatu

Luottotappioita oli edelleen keskimääräistä enemmän, kun olosuhteet olivat haastavat tietyissä shipping-segmenteissä. Säiliö- ja kuivarahtialusten markkinat heikkenivät neljänneksen aikana ja alusten arvoihin kohdistui paineita. Säiliö- ja kuivarahtialusten markkinoiden näkymät ovat edelleen haastavat. Offshore- ja öljysektorilla luottosalkun laatu oli vahva. Luottotappiot vähenivät 14 prosenttia edellisneljänneksestä. Toimintatapa shipping-alalla jatkui entisen kaltaisena: uusien järjestelyjen ehdot olivat edelleen konservatiivisia.

Tulos

Liikevoitto oli 49 miljoonaa euroa eli 17 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisneljänneksellä. Kasvu oli lähinnä käypään arvoon arvostettavien erien nettotuloksen paranemisen ja nettomääräisten luottotappioiden vähenemisen ansiota.

Luottotappiotaso oli 159 pistettä, kun se edellisneljänneksellä oli 185 pistettä.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	86	86	80	84	85	0 %	1 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	19	14	15	23	16	36 %	19 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	16	-4	2	3	10		60 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	0	0	0	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	121	96	97	110	111	26 %	9 %
Henkilöstökulut	-7	-6	-7	-6	-6	17 %	17 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-18	-16	-17	-16	-17	13 %	6 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	103	80	80	94	94	29 %	10 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-54	-63	-60	-71	-26	-14 %	108 %
Liikevoitto	49	17	20	23	68	188 %	-28 %
Kulu/tuotto-suhde, %	15	17	18	15	15		
RAROCAR, %	32	23	23	27	29		
Taloudellinen pääoma	893	924	954	938	918	-3 %	-3 %
Riskipainotetut saamiset	10 222	10 612	11 543	12 398	11 910	-4 %	-14 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	87	90	92	96	96	-3 %	-9 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yhteensä	13,4	14,1	13,6	13,6	13,4	-5 %	0 %
Talletukset yhteensä	4,8	4,6	4,5	4,7	4,8	4 %	0 %

Pankkitoiminta, Venäjä

Nordea Bank Russia on Nordean kokonaan omistama kattavia palveluja tarjoava pankki. Pankki palvelee erityisesti suuria kansainvälisiä yrityksiä ja tärkeimpiä pohjoismaisia asiakkaita.

Liiketoiminta

Liiketoimintavolyymit pysyivät kolmannella neljänneksellä samalla tasolla kuin edellisneljänneksellä mutta kasvoivat huomattavasti edellisvuoden kolmannesta neljänneksestä.

Venäjän talous kehittyi tyydyttävästi. Inflaatio on suhteellisen hidas ja työttömyys suhteellisen matala. Talouden kehitys on vahvasti yhteydessä raaka-aineiden hintoihin.

Asiakastoiminta oli neljänneksen aikana normaalilla tasolla, ja markkinaosuudet pysyivät vakaina

edellisvuoden kolmanteen neljännekseen verrattuna mutta laskivat hieman edellisneljänneksestä. Talletuskorot olivat edelleen korkeat kireän likviditeetin vuoksi.

Luottotappiokirjauksia peruutettiin kolmannella neljänneksellä miljoona euroa enemmän kuin tehtiin uusia kirjauksia. Ongelmaluottojen bruttomäärä oli 68 miljoonaa euroa, mikä vastaa 99 pistettä luotonannosta (106 pistettä edellisneljänneksellä).

Tulos

Kannattavuus oli hyvä. Tuotot laskivat 4 prosenttia edellisneljänneksen erittäin korkealta tasolta mutta kasvoivat 27 prosenttia vuoden 2011 kolmannesta neljänneksestä. Kulut pysyivät vakaalla tasolla. Liikevoitto nousi 17 prosenttia edellisneljänneksestä ja 56 prosenttia vuoden 2011 kolmannesta neljänneksestä.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	58	60	50	53	46	-3 %	26 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	3	5	3	3	33 %	33 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	3	6	3	6	3	-50 %	0 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	1	0	0	1	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	66	69	58	63	52	-4 %	27 %
Henkilöstökulut	-17	-15	-17	-15	-14	13 %	21 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-25	-25	-26	-27	-22	0 %	14 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	41	44	32	36	30	-7 %	37 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	1	-8	0	-5	-3		
Liikevoitto	42	36	32	31	27	17 %	56 %
Kulu/tuotto-suhde, %	38	36	45	43	43		
RAROCAR, %	33	37	27	26	21		
Taloudellinen pääoma	344	333	328	362	366	3 %	-6 %
Riskipainotetut saamiset	6 511	6 457	6 288	6 266	6 741	1 %	-3 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 464	1 466	1 485	1 547	1 615	0 %	-9 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yrityksille	6,7	6,7	6,2	6,1	5,2	0 %	29 %
Luotonanto henkilöasiakkaille	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0 %	33 %
Luotonanto yhteensä	7,1	7,1	6,6	6,5	5,5	0 %	29 %
Yritysten talletukset	2,1	2,4	2,7	2,4	1,5	-13 %	40 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0 %	100 %
Talletukset yhteensä	2,3	2,6	2,9	2,6	1,6	-12 %	44 %

**Suurasiaakat ja pääomamarkkinat, muut
(mukaan lukien pääomamarkkinatoiminnan
kohdistamattomat erät)**

Suurasiaakat ja pääomamarkkinat, muut tarkoittaa sitä osaa tuloksesta, jota ei kohdisteta asiakasvastuullisille yksiköille. Siihen sisältyvät pääomamarkkinatoiminnan kohdistamattomat erät sekä Transaction Products, ulkomaan yksiköt ja tietotekniikkayksiköt. Se sisältää myös suurasiaakat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueen pitkäaikaisten luottojen ja talletusten

rahoittamiseen liittyvän likviditeettipreemion. Tätä osaluetta ei johdeta aktiivisesti itsenäisenä, sillä liiketoiminnan optimoinnista vastaavat asianomaiset tuote- ja palveluyksiköt.

Tulos

Liikevoitto kasvoi edellisneljänneksestä. Riskienhallinnan tuotteista kertyneet tuotot olivat edelleen vahvat.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	-55	-49	-41	-38	-23	12 %	139 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-25	-24	-25	-30	-15	4 %	67 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	148	145	210	166	-55	2 %	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	1	1	0	0	-1	0 %	
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	69	73	144	98	-94	-5 %	
Henkilöstökulut	-155	-172	-170	-150	-137	-10 %	13 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-58	-75	-68	-64	-24	-23 %	142 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	11	-2	76	34	-118		
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	3	-2	-1	1	-1		
Liikevoitto	14	-4	75	35	-119		
Taloudellinen pääoma	910	950	949	956	672	-4 %	35 %
Riskipainotetut saamiset	6 904	7 585	8 294	8 667	4 979	-9 %	39 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 355	4 401	4 440	4 419	4 502	-1 %	-3 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Luotonanto yhteensä	32,2	29,5	25,1	26,6	28,6		
Talletukset yhteensä	21,9	16,9	15,2	15,0	17,0		

Volyymit koostuvat pääomamarkkinatoiminnan takaisinostosopimuksista.

Varallisuudenhoito

Varallisuudenhoito tarjoaa laadukkaita sijoittamisen, säästämisen ja riskienhallinnan tuotteita, hoitaa asiakkaiden varallisuutta ja antaa taloudellista neuvontaa varakkaille asiakkaille ja yhteisöasioitajille. Nordean varallisuudenhoito on Pohjoismaiden suurin varallisuudenhoitaja ja private banking- sekä henki- ja eläkevakuutuspalvelujen tarjoaja. Liiketoiminta-alueeseen kuuluvat Private Banking, Asset Management sekä henki- ja eläkevakuutus. Lisäksi siihen kuuluu Savings & Wealth Offerings -palveluyksikkö.

Liiketoiminta

Nordean hoidossa oleva varallisuus kasvoi kolmannella neljänneksellä 210,9 miljardiin euroon. Kasvua edellisneljänneksestä oli 11,1 miljardia euroa eli 6 prosenttia. Hoidossa oleva varallisuus oli jälleen ennätyksellinen, kun uutta varallisuutta saatiin nettomääräisesti hoidettavaksi 2,7 miljardia euroa ja sijoitusten tuotto oli 8,4 miljardia euroa positiivinen. Kaikki liiketoiminta-alueen osat henki- ja eläkevakuutusta lukuun ottamatta vaikuttivat positiivisesti neljänneksen aikana hoidettavaksi saadun uuden varallisuuden nettomäärään. Eniten uutta varallisuutta saatiin hoidettavaksi yhteisöasiakkailta, nettomääräisesti 1,7 miljardia euroa. Myös Pohjoismaiden vähittäismarkkinoille suunnatut rahastot menestyivät hyvin, kun niihin saatiin uutta varallisuutta nettomääräisesti 0,8 miljardia euroa.

Henkilöasiakkaat osoittivat kolmannella neljänneksellä suurta kiinnostusta säästämisen tuotteisiin.

Rahoitusmarkkinoiden myönteinen maailmanlaajuinen kehitys teki sijoitustuotteista houkuttelevia. Vähittäismarkkinoille suunnattujen rahastojen ja sijoitussidonnaisten tuotteiden kysyntä oli suurta. Kehitystä tuki etenkin Nordean ruotsalaisen ”Investeringssparkonto”-tuotteen vahva myynti.

Tulos

Tuotot olivat kolmannella neljänneksellä 336 miljoonaa euroa eli 26 prosenttia suuremmat kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 4 prosenttia pienemmät kuin edellisneljänneksellä.

Varallisuudenhoitoon liittyvät palkkiotuotot lisääntyivät edellisneljänneksestä pääasiassa hoidossa olevan varallisuuden vahvan kasvun ansiosta. Hoidossa oleva varallisuus kasvoi, kun sijoitustuotteet kehittyivät myönteisesti ja sekä vähittäismarkkinoille että yhteisöasiakkaille suunnattuihin tuotteisiin saatiin kolmannella neljänneksellä nettomääräisesti runsaasti uutta varallisuutta. Uuden varallisuuden nettomäärän vahva kehitys perustui pääosin siihen, että asiakkaiden kiinnostus korko- ja yhdistelmätuotteisiin kasvoi.

Liikevoitto oli 149 miljoonaa euroa eli 80 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä. Tämän vuoden toiseen neljännekseen verrattuna liikevoitto pieneni prosentin.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahotuskate	25	34	43	32	33	-26 %	-24 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	211	214	212	231	187	-1 %	13 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	87	93	90	99	39	-6 %	123 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	13	9	5	4	7	44 %	86 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	336	350	350	366	266	-4 %	26 %
Henkilöstökulut	-115	-123	-115	-110	-111	-7 %	4 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-187	-199	-187	-189	-183	-6 %	2 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	149	151	163	177	83	-1 %	80 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	0	0	-1	0	0		
Liikevoitto	149	151	162	177	83	-1 %	80 %
Kulu/tuotto-suhde, %	56	57	54	52	69		
RAROCAR, %	17	17	23	31	15		
Taloudellinen pääoma	2 617	2 663	2 460	1 741	1 588	-2 %	65 %
Riskipainotetut saamiset	3 512	3 486	3 602	3 919	3 872	1 %	-9 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	3 566	3 571	3 601	3 639	3 666	0 %	-3 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Hoidossa oleva varallisuus	210,9	199,8	197,2	187,4	177,9	6 %	19 %
Luotonanto yhteensä	8,5	8,4	8,3	8,0	7,7	1 %	10 %
Talletukset yhteensä	11,4	10,9	11,2	10,9	10,2	5 %	12 %

Hoidossa oleva varallisuus, volyymit ja uudet sijoitukset

Miljardia euroa	Q3		Q2	Q1	Q4	Q3
	2012	Uudet nettosij.				
Vähittäismarkkinoille suunnatut rahastot						
Pohjoismaissa	37,1	0,8	34,3	33,0	31,1	29,9
Private Banking	67,9	0,4	64,3	64,6	61,0	58,0
Yhteisöasiakkaat	50,7	1,7	47,3	46,8	44,9	42,0
Henki- ja eläkevakuutus	55,2	-0,2	53,9	52,8	50,4	48,1
Yhteensä	210,9	2,7	199,8	197,2	187,4	177,9

Private Banking

Private Banking tarjoaa varakkaille asiakkaille, yrittäjille ja säätiöille laajan valikoiman varallisuudenhoidon suunnitteluun, sijoitusneuvontaan sekä laina-, vero- ja perintösuunnitteluun liittyviä palveluja. Asiakkaita palvellaan 80 konttorissa Pohjoismaissa sekä Luxemburgin ja Zürichin toimipaikoissa.

Liiketoiminta

Private Bankingin hoidossa oleva varallisuus oli kolmannen neljänneksen lopussa 67,9 miljardia euroa. Kasvua oli 3,6 miljardia euroa edellisneljännekseen verrattuna. Hoidossa oleva varallisuus kasvoi, kun markkina-arvot nousivat ja uutta varallisuutta saatiin kolmannella neljänneksellä hoidettavaksi nettomääräisesti 0,4 miljardia euroa.

Private banking -asiakkaiden määrän kasvu jatkui. Kolmannella neljänneksellä asiakasmäärä lisääntyi noin 400:lla. Pienten pohjoismaisten private banking -asiakkaiden siirtämistä vähittäispankkiin

jatkettiin neljänneksen aikana. Siirroilla pyritään parantamaan kaikkien Private Banking -yksiköiden tuottavuutta ja kehittämään palvelumallia siten, että se vastaa asiakkaiden ominaisuuksia ja tarpeita. Tämä työ jatkuu vuoden 2012 loppuun saakka.

International Private Banking kehitti kolmannella neljänneksellä edelleen varallisuudenhoidon suunnittelun palveluvalikoimaa. Myös resursseja lisättiin, jotta markkinaosuus Euroopassa kasvaisi.

Tulos

Tuottoja kertyi kolmannella neljänneksellä 114 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 10 prosenttia vähemmän kuin edellisneljänneksellä. Laskevan kehityksen syynä oli lähinnä matala korkotaso, joka kavensi talletusmarginaaleja. Liikevoitto oli 29 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia pienempi kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 34 prosenttia pienempi kuin edellisneljänneksellä.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	22	30	38	29	29	-27 %	-24 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	68	71	73	65	59	-4 %	15 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	20	24	18	22	25	-17 %	-20 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	4	2	2	2	3	100 %	33 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	114	127	131	118	116	-10 %	-2 %
Henkilöstökulut	-38	-40	-39	-38	-37	-5 %	3 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-85	-83	-82	-83	-80	2 %	6 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	29	44	49	35	36	-34 %	-19 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	0	0	-1	0	0		
Liikevoitto	29	44	48	35	36	-34 %	-19 %
Kulu/tuotto-suhde, %	75	65	63	70	69		
RAROCAR, %	24	35	35	25	27		
Taloudellinen pääoma	328	342	376	393	353	-4 %	-7 %
Riskipainotetut saamiset	3 512	3 486	3 602	3 919	3 872	1 %	-9 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 195	1 207	1 218	1 219	1 216	-1 %	-2 %
Volyymit, miljardia euroa:							
Hoidossa oleva varallisuus	67,9	64,3	64,6	61,0	58,0	6 %	17 %
Asuntoluotot	5,4	5,3	5,2	4,9	4,8	2 %	13 %
Kulutusluotot	3,1	3,2	3,1	3,1	2,8	-3 %	11 %
Luotonanto yhteensä	8,5	8,4	8,3	8,0	7,7	1 %	10 %
Henkilöasiakkaiden talletukset	11,4	10,9	11,2	10,9	10,2	5 %	12 %
Talletukset yhteensä	11,4	10,9	11,2	10,9	10,2	5 %	12 %

Asset Management

Asset Management vastaa kaikista aktiivisesti hoidetuista sijoitustuotteista, kuten Nordean hallinnoimista sijoitusrahastoista ja varallisuudenhoitosopimuksista sekä valikoiduista ulkoisesti hallinnoiduista rahastoista. Asset Management vastaa myös yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoidon palveluista. Global Fund Distributionilla on rahastojen myyntilupaa 20 maassa eri puolilla maailmaa.

Liiketoiminta

Nordean sijoitustuotteista 80 prosenttia kehittyi kolmannella neljänneksellä vertailuindeksiään paremmin. Korkotuotteiden arvot nousivat edelleen, ja sama koski myös suurta osaa osaketuotteista. Muutamat osaketuotteet olivat kuitenkin vaikeuksissa kolmannella neljänneksellä. Yhdistelmätuotteet hyötyivät rahoitusmarkkinoiden hyvästä kehityksestä oikean painotuksensa ansiosta. Pitkällä aikavälillä (36 kk) Nordean sijoitusten suhteellinen kehitys on edelleen ollut vahvaa, sillä 72 prosenttia tuotteista on kehittynyt vertailuindeksiään paremmin.

Vähittäismarkkinoille suunnattuihin rahastoihin saatiin myös kolmannella neljänneksellä nettomääräisesti paljon uutta varallisuutta, 0,8 miljardia euroa. Vahvaa kehitystä vauhdittivat etenkin korko- ja yhdistelmätuotteet, kun taas osakerahastoista siirrettiin pois varallisuutta. Maantieteellisestä näkökulmasta uuden varallisuuden nettomäärä kasvoi kaikilla markkinoilla.

Kolmannella neljänneksellä tuotiin markkinoille useita strategisia tuotteita, muun muassa Nordean ja sen yhteistyökumppaneiden hallinnoimat, kehittyville markkinoille sijoittavat osake- ja korkotuotteet. Tuotevalikoiman yleisen laadun parantamiseen tähtäävää työtä jatkettiin, ja Ruotsissa yhdistettiin kaksi suurta rahastoa. Ensimmäisten suomalaisille Premium-asiakkaille suunnattujen rahastojen vahva menestys jatkui neljänneksen aikana.

Yhteisöasiakkailta hoidettavaksi saadun uuden

varallisuuden nettomäärä oli positiivinen. Tähän lasketaan yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoito ja Global Fund Distribution. Yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoidossa neljännes oli hyvä, sillä uutta varallisuutta saatiin nettomääräisesti hoidettavaksi 1,2 miljardia euroa. Uuden varallisuuden nettomäärä oli positiivinen kaikissa maissa, mutta parasta kehitys oli Ruotsissa, Norjassa ja Global Sales -yksikössä. Tämän seurauksena myös uuden rahavirran tuottovaikutus oli positiivinen kaikilla markkinoilla.

Global Fund Distribution sai hoidettavakseen uutta varallisuutta nettomääräisesti 0,5 miljardia euroa, joten kahden edellisen neljänneksen vahva vire jatkui. Tammi-syyskuun aikana Global Fund Distribution sai hoidettavakseen uutta varallisuutta nettomääräisesti yhteensä 1,3 miljardia euroa. Neljänneksen aikana uutta varallisuutta saatiin runsaasti kaikissa Euroopan maissa. Kehitys oli erityisen myönteistä Etelä-Euroopassa, jossa jakeluverkostoa on laajennettu. Neljänneksen alussa asiakkaat suosivat edelleen yhdysvaltalaisia investment grade -lainoihin sijoitettavia tuotteita ja Pohjoismaiden valuutoissa noteerattavia tuotteita. Neljänneksen lopussa suurempiriskisten tuotteiden, kuten high yield -lainoihin ja vakaisiin osakkeisiin sijoittavien tuotteiden, kysyntä kuitenkin kasvoi.

Tulos

Tuottoja kertyi kolmannella neljänneksellä 100 miljoonaa euroa eli 20 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 8 prosenttia enemmän kuin edellisneljänneksellä. Tuotot kasvoivat pääosin siksi, että hoidossa oleva varallisuus suureni huomattavasti, kun sijoitustuotteet kehittyivät myönteisesti ja uuden hoidettavaksi saadun varallisuuden nettomäärä oli suuri. Kustannustehokkuuden parantamiseen tähtäävät toimet tuottivat tulosta: liikevoitto oli 47 miljoonaa euroa eli 38 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä ja 31 prosenttia suurempi kuin edellisneljänneksellä.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	0	0	1	1	1		-100 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	97	94	98	107	82	3 %	18 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	1	-2	4	-6	-1		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	2	1	1	1	1	100 %	100 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	100	93	104	103	83	8 %	20 %
Henkilöstökulut	-29	-33	-26	-27	-25	-12 %	16 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-53	-57	-51	-55	-49	-7 %	8 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	47	36	53	48	34	31 %	38 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	0	0	0	0	0		
Liikevoitto	47	36	53	48	34	31 %	38 %
Kulu/tuotto-suhde, %	54	62	49	54	59		
Tuotot, marginaali, pistettä	31	30	35	37	29		
Taloudellinen pääoma	55	60	71	56	62	-9 %	-12 %
Hoidossa oleva varallisuus, mrd. euroa	132,0	123,6	122,2	116,3	110,0	7 %	20 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	565	577	573	567	570	-2 %	-1 %

Henki- ja eläkevakuutus

Henki- ja eläkevakuutus tarjoaa Nordean asiakkaille pankin jakeluverkostoa varten räätälöityjä eläke-, säästöhenkivakuutus- ja riskivakuutus tuotteita Pohjoismaissa, Puolassa, Baltian maissa, Mansaarella ja Luxemburgissa. Tanskan, Norjan ja Puolan markkinoilla myyntiä hoitavat lisäksi henki- ja eläkevakuutuksen oma myyntihenkilöstö sekä asiamiehet ja vakuutusvälittäjät.

Liiketoiminta

Bruttomaksutulo oli kolmannella neljänneksellä 1 213 miljoonaa euroa eli 9 prosenttia pienempi kuin vuoden 2012 toisella neljänneksellä kausivaihtelujen vuoksi. Myynti pankin jakeluverkoston kautta toi 56 prosenttia koko maksutulosta kolmannella neljänneksellä.

Henki- ja eläkevakuutus toteutti edelleen strategiaansa, jonka mukaisesti tuotevalikoimassa kasvatetaan vähän pääomaa vaativien tuotteiden osuutta. Tämän seurauksena 75 prosenttia maksutulosta kohdistui kolmannella neljänneksellä sijoitussidonnaisiin tuotteisiin, maksaturvan sisältäviin tuotteisiin tai riskivakuutuksiin. Kolmannella neljänneksellä hoidettavaksi saadun uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,2 miljardia euroa negatiivinen. Tämä johtui siitä, että perinteisistä tuotteista siirrettiin pois varallisuutta nettomääräisesti 0,7 miljardia euroa, kun taas sijoitussidonnaisiin ja maksaturvan sisältäviin tuotteisiin

saatiin hoidettavaksi uutta varallisuutta nettomääräisesti 0,5 miljardia euroa.

Perinteisten tuotteiden taloudelliset puskurit kasvoivat kolmannella neljänneksellä 0,1 miljardia euroa ja olivat 1,8 miljardia euroa eli 7,5 prosenttia vastuuvasta. Puskurit olivat 0,8 prosenttiyksikköä suuremmat kuin edellisneljänneksen lopussa.

Sijoitusten keskimääräinen kokonaistuotto oli kolmannella neljänneksellä perinteisessä salkussa 2,3 prosenttia. Tuotto perustui siihen, että taseriskien hallinnassa keskityttiin puskureiden hoitamiseen haastavana jatkuneessa taloustilanteessa.

Tulos

Kolmannen neljänneksen liikevoitto oli vahva, 66 miljoonaa euroa, vaikka se laski 7 miljoonaa euroa edellisneljänneksen verrattuna. Liikevoitto oli 56 miljoonaa euroa parempi kuin viime vuoden kolmannella neljänneksellä, jolloin siihen vaikutti voimakkaasti perinteisiin tuotteisiin liittyvä palkkiotuottojen kirjausten peruutus.

Sijoitussidonnaisten tuotteiden ja riskivakuutusten vaikutus liikevoittoon oli edelleen merkittävä. Niiden osuus tuoteryhmän liikevoitosta oli kolmannella neljänneksellä 83 prosenttia.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	0	0	0	0	0		
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	46	49	41	58	46	-6 %	0 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	66	71	68	83	15	-7 %	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	7	6	2	1	3	17 %	133 %
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	119	126	111	142	64	-6 %	86 %
Henkilöstökulut	-33	-31	-33	-29	-32	6 %	3 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	-53	-53	-54	-50	-54	0 %	-2 %
Tulos ennen arvonalentumistappioita	66	73	57	92	10	-10 %	
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	0	0	0	0	0		
Liikevoitto	66	73	57	92	10	-10 %	
Kulu/tuotto-suhde, %	45	42	49	35	84		
RAROCAR, %	9	10	10	22	2		
Taloudellinen pääoma	2 235	2 261	2 010	1 291	1 173	-1 %	91 %
Hoidossa oleva varallisuus, mrd. euroa	49,8	48,7	47,6	45,5	43,4	2 %	15 %
Maksutulo	1 213	1 333	1 540	1 301	1 196	-9 %	1 %
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 292	1 294	1 311	1 334	1 351	0 %	-4 %
Tuloksen muodostuminen							
Tulos, perinteiset vakuutukset	9	17	13	53	-52	-47 %	
Tulos, perinteiset maksaturvan sisältävät vakuutukset	0	0	1	-2	1		-100 %
Tulos, sijoitussidonnaiset vakuutukset	31	28	23	22	17	11 %	82 %
Tulos, riskivakuutukset	14	15	14	10	20	-7 %	-30 %
Tuotetulos yhteensä	54	60	51	83	-14	-10 %	
Oman pääoman tuotto, muut tulokset ja konsernioikaisut	12	13	6	9	24	-8 %	-50 %
Liikevoitto	66	73	57	92	10	-10 %	

Varallisuudenhoito, muut

Tähän erään sisältyvät varallisuudenhoidon palvelutoiminnot, joiden tulokset eivät liity suoraan mihinkään liiketoimintayksikköön. Se sisältää myös

varallisuudenhoidon pitkäaikaisten luottojen ja talletusten rahoittamiseen liittyvän likviditeetti-premion ja rahoituskatteen.

Miljoonaa euroa	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Muutos	
						Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	3	4	4	2	3	-25 %	0 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	0	0	0	1	0		
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	0	0	0	0	0		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja muut tuotot	0	0	0	0	0		
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	3	4	4	3	3	-25 %	0 %
Henkilöstökulut	-15	-19	-17	-16	-17	-21 %	-12 %
Kulut yhteensä, sis. kohdistettavat erät	4	-6	0	-1	0		
Tulos ennen arvonalentumistappioita	7	-2	4	2	3		133 %
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	0	0	0	0	0		
Liikevoitto	7	-2	4	2	3		133 %
Taloudellinen pääoma	0	0	3	1	0		
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	514	493	499	520	530	4 %	-3 %

Konsernitoiminnot

Konsernitoimintojen tulos muodostaa yhdessä liiketoiminta-alueiden tuloksen kanssa konsernin raportoidun tuloksen. Suurin osa konsernin tuki- ja palvelutoimintojen tuotoista kertyy konsernin varainhallinnasta (konsernin taseen hallinta, konsernin varainhankinta ja konsernin sijoitukset).

Konsernitoiminnot, muut ja eliminoinnit -sarake sisältää Transfer Account Centre -yksikön tuloksen ja konsernin yhteiset toiminnot. Varainhankinnan kustannukset kohdistetaan liiketoiminta-alueille Transfer Account Centre -yksikön kautta.

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot

Liiketoiminta – Nordean varainhankinta, likviditeetti ja markkinariskin hallinta

Pitkäaikaisen varainhankinnan osuus kokonaisvarainhankinnasta oli kolmannen neljänneksen lopussa noin 72 prosenttia, kun se edellisneljänneksen lopussa oli 69 prosenttia.

Nordea mittaa jälleerahoitusriskiä erilaisilla kassavirta-analyysillä ja varojen ja velkojen mallinnettujen maturiteettien (behavioural maturity) tasapainon avulla.

Lyhytaikaista likviditeettiriskiä Nordea mittaa muun muassa Basel-säännösten maksuvalmiusvaatimusta (liquidity coverage ratio, LCR) lähes vastaavalla menetelmällä. Likviditeettipuskuri koostuu pääasiassa erittäin likvideistä Pohjoismaiden valtionlainoista ja pohjoismaisista vakuudellisista joukkolainoista, jotka oikeuttavat keskuspankkirahoitukseen ja vastaavat lähes täysin Basel III / CRD IV -säännöksiä. Yhteensä likviditeettipuskuri oli kolmannen neljänneksen lopussa 65 miljardia euroa (68 miljardia euroa edellisneljänneksen lopussa). LCR-maksuvalmiusvaatimus oli kolmannen neljänneksen lopussa 129 prosenttia. Euromääräinen

maksuvalmiusvaatimus oli 265 prosenttia ja dollarimääräinen maksuvalmiusvaatimus 157 prosenttia. Liikkeessä olevien lyhytaikaisten velkojen volyyymi pieneni kolmannella neljänneksellä vuoden 2011 lopun 67 miljardista eurosta 56 miljardiin euroon.

Nordea laski kolmannen neljänneksen aikana liikkeeseen noin 7,6 miljardia euroa pitkäaikaisia lainoja, joista noin 2,6 miljardia euroa oli kotimaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla liikkeeseen laskettuja ruotsalaisia, norjalaisia ja suomalaisia vakuudellisia joukkolainoja.

Nordea laski kolmannella neljänneksellä Yhdysvaltain markkinoilla liikkeeseen muita lainoja huomommalla etuoikeudella 1 miljardin Yhdysvaltain dollarin 10-vuotisen alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavan bullet-lainan, jonka hinta oli Treasury +250bp ja jonka korko on 4,25 prosenttia. Lisäksi Nordea laski liikkeeseen 350 miljoonan Sveitsin frangin 8-vuotisen etuoikeutetun lainan. Molemmat lainat laskettiin liikkeeseen syyskuussa.

Konsernin varainhallinnan kaupankäyntipositioihin sisältyvä keskimääräinen korkoriski oli kolmannen neljänneksen lopussa Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattuna 39 miljoonaa euroa. Osakeriski VaR:llä mitattuna oli 5 miljoonaa euroa ja luottomarginaaliriski 4 miljoonaa euroa. Korkoriski ja osakeriski kasvoivat hieman ja luottomarginaaliriski pieneni toisen neljänneksen lopusta.

Tulos

Liiketoiminnan tuotot olivat kolmannella neljänneksellä 139 miljoonaa euroa. Rahoituskate pieneni hieman: kolmannella neljänneksellä se oli 101 miljoonaa euroa ja edellisneljänneksellä 106 miljoonaa euroa. Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä nousi 39 miljoonaan euroon edellisneljänneksen 24 miljoonasta eurosta. Liikevoitto oli 94 miljoonaa euroa.

Miljoonaa euroa	Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot					Muutos		Konsernitoiminnot, muut ja eliminoinnit					Muutos	
	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Q312/Q212	Q312/Q311	Q312	Q212	Q112	Q411	Q311	Q312/Q212	Q312/Q311
Rahoituskate	101	106	107	100	105	-5 %	-4 %	16	21	10	13	9	-24 %	78 %
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-2	-2	0	-3	-3	0 %	-33 %	-26	-22	-21	-27	-26	18 %	0 %
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	39	24	15	18	-86	63 %		-90	37	-81	-7	-5		
Muut tuotot	1	1	1	0	1	0 %	0 %	18	18	33	23	10	0 %	80 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	139	129	123	115	17	8 %		-82	54	-59	2	-12		
Henkilöstökulut	-18	-19	-18	-12	-17	-5 %	6 %	-98	-90	-102	-98	-256	9 %	-62 %
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-45	-42	-36	-27	-45	7 %	0 %	-64	-54	-57	-41	-232	19 %	-72 %
Arvon alentumistappiot luotoista, netto	0	0	0	0	0			-6	2	2	-1	3		
Liikevoitto	94	87	87	88	-28	8 %		-152	2	-114	-40	-241		-37 %
Taloudellinen pääoma	459	468	541	551	558	-2 %	-18 %	508	675	461	465	368	-25 %	38 %
Riskipainotetut saamiset	4 883	4 509	5 012	4 394	3 945	8 %	24 %	5 491	6 157	4 888	5 067	4 118	-11 %	33 %
Henkilöstömäärä (henkilötövuotta)	438	442	424	441	455	-1 %	-4 %							

Asiakassegmentit

Yritys- ja yhteisöasiakkaat – tunnusluvut

	Suuryrityspalvelut			Suuret yritysasiakkaat (Pohjoismaat)			Muut yritysasiakkaat (Pohjoismaat)			Puola ja Baltian maat, yritysasiakkaat		
	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11
Asiakasmäärä, tuhatta (kauden lopussa)	12	12	12	29	29	28				99	98	91
Tuotot, miljoonaa euroa	431	469	422	383	369	336	240	240	236	52	51	50
Volyymit, miljardia euroa												
Luotonanto	45,3	47,3	43,7	58,4	58,1	54,9	26,9	26,6	25,7	8,4	8,1	7,4
Talletukset	42,8	38,0	34,0	19,9	19,7	19,9	21,9	21,4	20,9	3,5	3,4	2,5
	Venäjä, yritysasiakkaat						Shipping-asiakkaat			Yritys- ja yhteisöasiakkaat yht.		
	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11
Asiakasmäärä, tuhatta (kauden lopussa)	6	6	6	2	2	2						
Tuotot, miljoonaa euroa	52	47	33	121	96	111				1 279	1 272	1 188
Volyymit, miljardia euroa												
Luotonanto	6,7	6,7	5,2	13,4	14,1	13,4				159,1	160,9	150,3
Talletukset	2,1	2,4	1,5	4,8	4,6	4,8				95,0	89,5	83,6

Henkilöasiakkaat – tunnusluvut

	Private Banking			Avainasiakkaat (Pohjoismaat)			Muut henkilöasiakkaat (Pohjoismaat)			Puola ja Baltian maat, henkilöasiakkaat		
	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11
Asiakasmäärä, tuhatta (kauden lopussa)	105	105	103	2 962	2 948	2 903				961	950	901
josta avain- ja private banking -asiakkaita										153	151	144
Tuotot, miljoonaa euroa	114	127	116	668	652	570	176	173	190	44	44	57
Volyymit, miljardia euroa												
Luotonanto	8,5	8,4	7,7	135,2	132,0	125,2	8,8	8,8	9,1	7,2	7,3	7,0
Talletukset	11,4	10,9	10,2	57,7	57,3	53,0	16,7	16,7	16,2	2,0	2,0	1,6
Hoidossa oleva varallisuus	67,9	64,3	58,0									
	Venäjä, henkilöasiakkaat						Henkilöasiakkaat yhteensä					
	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11	Q3 12	Q2 12	Q3 11
Asiakasmäärä, tuhatta (kauden lopussa)	63	62	59							3 220	3 204	3 150
josta avain- ja private banking -asiakkaita												
Tuotot, miljoonaa euroa	5	4	4							1 007	1 000	937
Volyymit, miljardia euroa												
Luotonanto	0,4	0,4	0,3							160,1	156,9	149,3
Talletukset	0,2	0,2	0,1							88,0	87,1	81,1

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	Q3 2012	Q3 2011	1-9 2012	1-9 2011	1-12 2011
Liiketoiminnan tuotot						
<i>Korkotuotot</i>		3 009	3 095	9 260	8 786	11 955
<i>Korkokulut</i>		-1 568	-1 716	-4 937	-4 757	-6 499
Rahoituskate		1 441	1 379	4 323	4 029	5 456
<i>Palkkiotuotot</i>		812	760	2 416	2 351	3 122
<i>Palkkiokulut</i>		-207	-178	-604	-544	-727
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	3	605	582	1 812	1 807	2 395
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	4	377	111	1 340	1 011	1 517
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		23	-4	60	27	42
Muut liiketoiminnan tuotot		23	23	71	69	91
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		2 469	2 091	7 606	6 943	9 501
Liiketoiminnan kulut						
Hallintokulut:						
Henkilöstökulut		-752	-887	-2 284	-2 399	-3 113
Muut kulut	5	-467	-474	-1 387	-1 412	-1 914
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-74	-52	-188	-142	-192
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 293	-1 413	-3 859	-3 953	-5 219
Tulos ennen arvonalentumistappioita		1 176	678	3 747	2 990	4 282
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	6	-254	-112	-689	-472	-735
Liikevoitto		922	566	3 058	2 518	3 547
Tuloverot		-234	-160	-774	-670	-913
Tilikauden tulos		688	406	2 284	1 848	2 634
Josta:						
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus		686	404	2 279	1 842	2 627
Määräysvallattomien omistajien osuus		2	2	5	6	7
Yhteensä		688	406	2 284	1 848	2 634
Osakekohtainen tulos, euroa		0,17	0,10	0,57	0,46	0,65
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa		0,17	0,10	0,57	0,46	0,65

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Q3 2012	Q3 2011	1-9 2012	1-9 2011	1-12 2011
Tilikauden tulos	688	406	2 284	1 848	2 634
Muuntoerot tilikauden aikana	266	-200	464	-257	-28
Ulkomaantoimintoihin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten valuuttasuojaukset	-141	87	-275	113	0
Ulkomaantoimintoihin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten valuuttasuojauksen verot	37	-23	72	-30	0
Myytavissä olevat sijoitukset:					
Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	15	5	70	-5	5
Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana	-4	-2	-18	1	-1
Rahavirran suojauserät:					
Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-107	-	-149	-	166
Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana	27	-	39	-	-43
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	93	-133	203	-178	99
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	781	273	2 487	1 670	2 733
Josta:					
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus	779	271	2 482	1 664	2 726
Määräysvallattomien omistajien osuus	2	2	5	6	7
Yhteensä	781	273	2 487	1 670	2 733

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		25 731	3 765	2 312
Saamiset keskuspankeilta	7	7 620	40 615	12 258
Saamiset luottolaitoksilta	7	16 198	11 250	20 391
Luotot yleisölle	7	353 148	337 203	332 537
Korolliset arvopaperit		91 608	92 373	87 852
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit		8 648	8 373	13 026
Osakkeet		26 415	20 167	15 672
Johdannaissopimukset	10	151 191	171 943	157 417
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		-580	-215	1 431
Osakkuusyrittösohakkeet		582	591	572
Aineettomat hyödykkeet		3 430	3 321	3 270
Aineelliset hyödykkeet		473	469	454
Sijoituskiinteistöt		3 608	3 644	3 633
Laskennalliset verosaamiset		232	169	252
Versaamiset		373	185	285
Eläke-etuussaamiset		229	223	195
Muut varat		19 397	19 425	16 308
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		2 686	2 703	3 142
Varat yhteensä		710 989	716 204	671 007
<i>josta varat, joista asiakkaita kantavat riskin</i>		<i>19 301</i>	<i>16 170</i>	<i>14 952</i>
Velat ja oma pääoma				
Velat luottolaitoksille		52 360	55 316	49 538
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle		206 995	190 092	185 263
Velat vakuutusentottajille		44 368	40 715	39 249
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		187 860	179 950	170 459
Johdannaissopimukset	10	147 155	167 390	151 359
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		1 986	1 274	2 913
Verovelat		391	154	304
Muut velat		27 812	43 368	34 495
Siirtovelat ja saadut ennakot		4 303	3 496	3 742
Laskennalliset verovelat		999	1 018	926
Varaukset		373	483	491
Eläke-etuusvastuut		337	325	323
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		8 530	6 503	6 890
Velat yhteensä		683 469	690 084	645 952
Oma pääoma				
Määräysvallattomien omistajien osuudet		86	86	84
Osakepääoma		4 050	4 047	4 047
Ylikurssirahasto		1 080	1 080	1 080
Muut rahastot		156	-47	-324
Kertyneet voittovarot		22 148	20 954	20 168
Oma pääoma yhteensä		27 520	26 120	25 055
Velat ja oma pääoma yhteensä		710 989	716 204	671 007
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus		175 074	146 894	146 106
Muu vakuudeksi annettu omaisuus		4 653	6 090	5 215
Vastuusitoumukset		21 563	24 468	23 567
Luottolupaukset ¹		83 389	85 319	86 524
Muut sitoumukset		1 386	1 651	3 388

¹ Sisältää 45 669 miljoonaa euroa hyväksytyjen luottolimiittien käyttämättömiä osuuksia (31. joulukuuta 2011: 47 607 milj. euroa, 30. syyskuuta 2011: 47 741 milj. euroa)

Oman pääoman muutokset

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus										
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot:				Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysval- lattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
			Ulkomaan toimintojen valuuttakurs- simuutokset	Raha- virran suojaus- erät	Myytä- vissä olevat sijoitukset					
Oma pääoma tilikauden alussa, 1.1.2012	4 047	1 080	-176	123	6	20 954	26 034	86	26 120	
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	261	-110	52	2 279	2 482	5	2 487	
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ³	3	-	-	-	-	-	3	-	3	
Takaisin ostetut C-osakkeet ³	-	-	-	-	-	-3	-3	-	-3	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	7	7	-	7	
Vuodelta 2011 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-1 048	-1 048	-	-1 048	
Omien osakkeiden hankinta ²	-	-	-	-	-	-41	-41	-	-41	
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-	-5	-5	
Oma pääoma 30.9.2012	4 050	1 080	85	13	58	22 148	27 434	86	27 520	

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus										
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot:				Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysval- lattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
			Ulkomaan toimintojen valuuttakurs- simuutokset	Raha- virran suojaus- erät	Myytä- vissä olevat sijoitukset					
Oma pääoma tilikauden alussa, 1.1.2011	4 043	1 065	-148	-	2	19 492	24 454	84	24 538	
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	-28	123	4	2 627	2 726	7	2 733	
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ³	4	-	-	-	-	-	4	-	4	
Takaisin ostetut C-osakkeet ³	-	-	-	-	-	-4	-4	-	-4	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	11	11	-	11	
Vuodelta 2010 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-1 168	-1 168	-	-1 168	
Omien osakkeiden hankinta ²	-	-	-	-	-	-4	-4	-	-4	
Muut muutokset	-	15 ⁴	-	-	-	-	15	-5	10	
Oma pääoma 31.12.2011	4 047	1 080	-176	123	6	20 954	26 034	86	26 120	

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus										
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot:				Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysval- lattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
			Ulkomaan toimintojen valuuttakurs- simuutokset	Raha- virran suojaus- erät	Myytä- vissä olevat sijoitukset					
Oma pääoma tilikauden alussa, 1.1.2011	4 043	1 065	-148	-	2	19 492	24 454	84	24 538	
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	-174	-	-4	1 842	1 664	6	1 670	
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ³	4	-	-	-	-	-	4	-	4	
Takaisin ostetut C-osakkeet ³	-	-	-	-	-	-4	-4	-	-4	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	8	8	-	8	
Vuodelta 2010 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-1 168	-1 168	-	-1 168	
Omien osakkeiden hankinta ²	-	-	-	-	-	-2	-2	-	-2	
Muut muutokset	-	15 ⁴	-	-	-	-	15	-6	9	
Oma pääoma 30.9.2011	4 047	1 080	-322	-	-2	20 168	24 971	84	25 055	

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli yhteensä 4 050 miljoonaa kappaletta (31. joulukuuta 2011: 4 047 milj., 30. syyskuuta 2011: 4 047 milj.).

² Pitkäaikaiseen kannustinohjelmaan (LTIP) liittyvien sekä kaupankäyntisalkussa olevien ja Tanskan sijoitustalletusten salkkuun sisältyvien Nordean osakkeiden lukumäärän muutos. Näitä osakkeita oli 28,4 miljoonaa 30. syyskuuta 2012 (31. joulukuuta 2011: 20,7 milj., 30. syyskuuta 2011: 20,2 milj.).

³ Liittyy LTIP-ohjelmaan. Vuoden 2012 ohjelma suojattiin laskemalla liikkeeseen 2 679 168 C-osaketta (2011: 4 730 000), jotka ostettiin myöhemmin takaisin ja muunnettiin kantaosakkeiksi. LTIP-ohjelmiin liittyvien omien osakkeiden kokonaismäärä on 20,3 miljoonaa (31. joulukuuta 2011: 18,2 milj., 30. syyskuuta 2011: 18,4 milj.).

⁴ Vuonna 2009 toteutetun osakeannin yhteydessä tehtiin arvio siitä, kuinka paljon arvonlisävero Nordean on maksettava tapahtumakuluista. Arviota on muutettu vuonna 2011 uuden lainsäädännön perusteella.

Rahavirtalaskelma, yhteenveto

	1-9 2012	1-9 2011	1-12 2011
Miljoonaa euroa			
<i>Liiketoiminta</i>			
Liikevoitto	3 058	2 518	3 547
Oikaisut rahavirtaan sisällyttämistä eristä	2 474	425	537
Maksetut tuloverot	-763	-864	-981
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	4 769	2 079	3 103
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	5 897	-9 299	627
Liiketoiminnan rahavirta	10 666	-7 220	3 730
<i>Investoinnit</i>			
Aineelliset hyödykkeet	-49	-74	-123
Aineettomat hyödykkeet	-106	-153	-191
Eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset velkakirjoihin, netto	801	7 792	7 876
Muiden pysyvien vastaavien hankinnat/myynnit	13	-31	3
Investointien rahavirta	659	7 534	7 565
<i>Rahoitustoiminta</i>			
Uusi osakeanti	3	4	4
Liikkeeseen lasketut / takaisin maksetut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 530	-1 120	-1 341
Omien osakkeiden myynti/hankinta, ml. muutos kaupankäyntisalkussa	-41	-2	-4
Maksetut osingot	-1 048	-1 168	-1 168
Rahoitustoiminnan rahavirta	444	-2 286	-2 509
Tilikauden rahavirta	11 769	-1 972	8 786
Rahavarat tilikauden alussa	22 606	13 706	13 706
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	961	319	114
Rahavarat tilikauden lopussa	35 336	12 053	22 606
Muutos	11 769	-1 972	8 786
Rahavarat	30.9.	30.9.	31.12.
Seuraavat erät sisältyvät rahavirtoihin (miljoonaa euroa):	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2011</u>
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	25 731	2 312	3 765
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	9 605	9 741	18 841

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Keskuspankkitalletuksiin sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Nordean tilinpäätös on laadittu EU-komission hyväksymien kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) ja kansainvälisen tilinpäätöskäytännön tulkintakomitean (International Financial Reporting Standards Interpretations Committee, IFRS IC) kyseisistä standardeista antamien tulkintojen mukaisesti. Tilinpäätöksessä on noudatettu lisäksi tiettyjä täydentäviä säännöksiä, jotka sisältyvät Ruotsissa annettuun luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevaan lakiin (1995:1559) (ÅRKL), Ruotsin Rådet för finansiell rapportering -neuvoston UFR-lausuntoihin ja suositukseen RFR 1 (konsernilaskentaa koskevia täydentäviä säännöksiä) sekä Ruotsin rahoitustarkastuksen kirjanpitosäännöksiin (FFFS 2008:25, sellaisina kuin ne ovat muutettuina säännöksillä FFFS 2009:11 ja 2011:54).

Tässä osavuositiedotuksessa noudatetaan IAS 34 ”Osavuositiedot” -standardia.

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2011 vuosikertomuksessa lukuun ottamatta palkkiotuottojen kirjaamista erään Palkkiotuotot ja -kulut, netto (liite 3), arvoltaan alentuneiden luottojen määritelmää erässä Luottosalikko ja siihen liittyvät arvonalentumiset (liite 7) sekä keskuspankkisaamisten esitystapaa taseessa. Muutokset liitteisiin 3 ja 7 kuvataan jäljempänä. Saamiset keskuspankeilta on erotettu saamisista luottolaitoksilta, ja ne raportoidaan uudessa tase-erässä vuoden 2012 toisesta neljänneksestä alkaen. Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti.

Arvoltaan alentuneiden luottojen määritelmä

Arvoltaan alentuneiden luottojen määritelmää muutettiin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Ne sisältävät nyt kaikki luotot, joista on tunnistetun tappiotapahtuman seurauksena kirjattu arvonalentuminen joko saatavakohtaisesti (yksinään merkittävät luotot) tai saatavaryhmäkohtaisesti

Vaihtokurssit

	1-9 2012	1-6 2012	1-12 2011	1-9 2011
1 euro = ... Ruotsin kruunua				
Tuloslaskelma (keskikurssi)	8,7324	8,8819	9,0293	9,0081
Tase (kurssi kauden lopussa)	8,4498	8,7728	8,9120	9,2580
1 euro = ... Tanskan kruunua				
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4386	7,4350	7,4506	7,4543
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,4555	7,4334	7,4342	7,4417
1 euro = ... Norjan kruunua				
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,5126	7,5740	7,7946	7,8052
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,3695	7,5330	7,7540	7,8880
1 euro = ... Puolan zlotya				
Tuloslaskelma (keskikurssi)	4,2074	4,2437	4,1203	4,0191
Tase (kurssi kauden lopussa)	4,1038	4,2488	4,4580	4,4050
1 euro = ... Venäjän ruplaa				
Tuloslaskelma (keskikurssi)	39,7948	39,7047	40,8809	40,4764
Tase (kurssi kauden lopussa)	40,1400	41,3700	41,7650	43,3500

(luotot, jotka eivät ole yksinään merkittäviä). Tämä muutos ei vaikuta tuloslaskelmaan ja taseeseen. Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti, ja ne esitetään alla olevassa taulukossa.

Miljoonaa euroa	31.12.2011		30.9.2011	
	Uusi määri- telmä	Vanha määri- telmä	Uusi määri- telmä	Vanha määri- telmä
Luotot, joiden arvo on alentunut	5 125	5 438	4 793	4 957
- Muut kuin järjestämättömät	2 946	3 287	2 639	2 866
- Järjestämättömät	2 179	2 151	2 154	2 091

Palkkiotuottojen kirjaaminen

Palkkiotuottojen kirjaamista erään Palkkiotuotot ja -kulut, netto muutettiin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Samankaltaiset palkkiotuottolajit yhdistettiin siten, että arvopaperien liikkeeseenlaskuista, corporate finance -toiminnasta ja liikkeeseenlaskupalveluista saadut palkkiotuotot kirjataan uudelleen nimettyihin eriin Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance -toiminta sekä Säilytys- ja liikkeeseenlaskupalvelut, kun ne aiemmin kirjattiin eriin Maksuliikenne ja Muut palkkiotuotot. Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti, ja ne esitetään alla olevassa taulukossa.

Miljoonaa euroa	Q3 2011		1-9 2011		1-12 2011	
	Uusi kirjaamis- tapa	Vanha kirjaamis- tapa	Uusi kirjaamis- tapa	Vanha kirjaamis- tapa	Uusi kirjaamis- tapa	Vanha kirjaamis- tapa
Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance -toiminta	60	42	207	152	266	200
Säilytys- ja liikkeeseenlaskupalvelut	22	18	84	65	115	90
Maksuliikenne	99	105	294	311	399	421
Muut palkkiotuotot	32	48	111	168	141	210

Liite 2 Segmenttiraportointi

	Toimintasegmentit												Konserni yhteensä	
	Vähittäispankki		Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat		Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot		Muut toimintasegmentit ¹		Toimintasegmentit yhteensä		Täsmäytys			
	1-9	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, milj. euroa	4 302	4 097	2 097	1 879	387	243	833	801	7 619	7 020	-13	-77	7 606	6 943
Liikevoitto, milj. euroa	1 443	1 205	1 212	1 169	267	108	287	300	3 209	2 782	-151	-264	3 058	2 518
Luotot yleisölle ² , mrd. euroa	224	216	64	61	-	-	8	8	296	285	57	48	353	333
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle ² , mrd. euroa	108	104	46	39	-	-	11	10	165	153	42	32	207	185

¹ Sisältää varallisuudenhoito-liiketoiminta-alueen

² Toimintasegmenttien volyymit esitetään vain, jos tiedot on toimitettu ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

Vähittäispankki- sekä suurasiakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueiden erittely

	Liiketoiminnan tuotot yhteensä, milj. euroa		Liikevoitto, milj. euroa		Luotot yleisölle, mrd. euroa		Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle, mrd. euroa		
	1-9	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Vähittäispankki, Pohjoismaat ¹	4 195	3 942	1 571	1 242	210	204	103	100
Vähittäispankki, Puola ja Baltia ¹	305	294	121	109	14	12	5	4	
Vähittäispankki, muut ²	-198	-139	-249	-146	-	-	-	-	
Vähittäispankki	4 302	4 097	1 443	1 205	224	216	108	104	
Suuryrityspalvelut	1 315	1 303	929	920	45	44	39	33	
Shipping, Offshore & Oil Services	303	328	82	213	13	13	5	5	
Nordea Bank Russia	166	141	87	70	6	4	2	1	
Pääomamarkkinatoiminnan kohdistamattomat erät	437	145	252	15	-	-	-	-	
Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat, muut ³	-124	-38	-138	-49	-	-	-	-	
Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat	2 097	1 879	1 212	1 169	64	61	46	39	

¹ Vähittäispankki, Pohjoismaat sisältää Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin pankkitoiminnan, ja Vähittäispankki, Puola ja Baltia sisältää Viron, Latvian, Liettuan ja Puolan pankkitoiminnan.

² Vähittäispankki, muut sisältää vähittäispankki-liiketoiminta-alueen tukitoiminnot: kehittäminen ja projektit, jakelu, segmentit, tuotteet ja tietotekniikka.

³ Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat, muut sisältää ulkomaan yksiköt sekä suurasiakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueen tukitoiminnot: Transaction Products, Segment CIB ja tietotekniikka.

Segmenttiraportoinnin ja tilinpäätöksen välinen täsmäytys

	Liiketoiminnan tuotot yhteensä, milj. euroa		Liikevoitto, milj. euroa		Luotot yleisölle, mrd. euroa		Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle, mrd. euroa		
	1-9	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Toimintasegmentit yhteensä	3 209	2 782	296	285	165	153		
Konsernin yhteiset toiminnot ¹	-83	-136	-	-	-	-			
Kohdistamattomat erät	-105	-128	49	46	24	20			
Eröt tilinpäätösperiaatteissa ²	37	0	8	2	18	12			
Yhteensä	3 058	2 518	353	333	207	185			

¹ Konsernin riskienhallinta, konsernin sisäinen tarkastus, konserni-identiteetti ja -viestintä, konsernin henkilöstöhallinto, konsernin hallitus ja konsernin johtoryhmä.

² Segmenttiraportoinnissa käytettyjen ennusteissa käytettävien valuuttakurssien vaikutus.

Toimintasegmenttien tuloksen laskenta

Laskentaperiaatteet ja toimintasegmenttien väliset allokoinnit vastaavat IFRS 8 -standardin vaatimusten mukaisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoituja tietoja. Nordeassa konsernin johtoryhmä on määritellyt ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi. Muualla raportissa esitettyyn liiketoiminta-alueeraportointiin verrattuna suurimmat erot ovat: ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle annetut tiedot kootaan ennusteissa käytettävien valuuttakurssien perusteella ja toimintasegmenttien välisissä allokoinneissa on käytetty eri kohdistusperiaatteita.

Konsernissa kehitetyt ja hankitut ohjelmistot on aiemmin kirjattu suoriteperusteisesti toimintasegmenttien tulokseen segmenttiraportoinnissa mutta jaksotettu IAS 38:n mukaan konsernin taseessa. Vuoden 2012 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien konsernissa kehitetyt ja hankitut ohjelmistot jaksotetaan suoraan toimintasegmenttien taseisiin. Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti.

Segmentointiperusteiden muutokset

Vuoden 2011 vuosikertomukseen verrattuna segmentointiperusteisiin ei ole tehty muutoksia.

Toimintasegmenttikohdaiset taloudelliset tulokset esitetään kahdesta liiketoiminta-alueesta, jotka ovat vähittäispankki sekä suurasiakkaat ja pääomamarkkinat. Lisäksi esitetään Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot -toimintasegmentin tulokset. Muut toimintasegmentit, jotka eivät ylitä IFRS 8 -standardissa mainittuja rajoja, sisältyvät erään Muut toimintasegmentit. Konsernitoiminnot ja eliminoinnit sekä se osa tuloksesta, jota ei kohdisteta kokonaisuudessaan jollekin toimintasegmentille, esitetään erillisessä täsmäytystaulukossa.

Liite 3 Palkkiotuotot ja -kulut

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
Miljoonaa euroa	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Varallisuudenhoito	203	198	182	601	573	754
Henkivakuutus	69	69	76	206	234	306
Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance -toiminta	73	64	60	214	207	266
Säilytys- ja liikkeeseenlaskupalvelut	22	43	22	86	84	115
Talletukset	13	14	11	39	33	44
Säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvät palkkiotuotot yhteensä	380	388	351	1 146	1 131	1 485
Maksuliikenne	102	104	99	309	294	399
Kortit	122	126	118	357	330	446
Maksuliikenteeseen ja kortteihin liittyvät palkkiotuotot yhteensä	224	230	217	666	624	845
Luotonanto	122	118	108	348	326	437
Takaukset ja dokumenttimaksut	55	54	52	166	159	214
Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot yhteensä	177	172	160	514	485	651
Muut palkkiotuotot	31	27	32	90	111	141
Palkkiotuotot	812	817	760	2 416	2 351	3 122
Säästäminen ja sijoittaminen	-77	-70	-73	-213	-199	-245
Maksuliikenne	-22	-23	-22	-67	-63	-87
Kortit	-56	-63	-54	-175	-156	-219
Maksut valtioiden takausjärjestelmiin	-26	-24	-12	-70	-38	-55
Muut palkkiokulut	-26	-26	-17	-79	-88	-121
Palkkiokulut	-207	-206	-178	-604	-544	-727
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	605	611	582	1 812	1 807	2 395

Liite 4 Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
Miljoonaa euroa	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Osakkeet, osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit	93	7	-2 189	1 343	-2 214	-518
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit	1 416	468	850	1 964	1 626	1 452
Muut rahoitusinstrumentit	137	207	153	394	139	163
Valuuttakurssimuutokset	-23	-56	383	197	544	546
Sijoituskiinteistöt	44	41	38	115	140	158
Vastuuvelan muutos ¹ , henkivakuutus	-1 252	-71	51	-2 308	-28	-937
Osittamattoman lisävakuutusmaksuvastuun muutos, henkivakuutus	-56	-125	809	-419	769	607
Riskimaksutulo, henkivakuutus	48	46	49	139	171	217
Riskimeno, henkivakuutus	-30	-23	-33	-85	-136	-171
Yhteensä	377	494	111	1 340	1 011	1 517

Josta henkivakuutus

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
Miljoonaa euroa	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Osakkeet, osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit	24	-272	-2 100	982	-2 261	-629
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit	1 233	579	1 281	1 764	1 387	959
Muut rahoitusinstrumentit	0	0	-1	0	-2	0
Valuuttakurssimuutokset	46	-113	-91	-11	68	-23
Sijoituskiinteistöt	44	40	38	114	139	156
Vastuuvelan muutos ¹ , henkivakuutus	-1 252	-71	51	-2 308	-28	-937
Osittamattoman lisävakuutusmaksuvastuun muutos, henkivakuutus	-56	-125	809	-419	769	607
Riskimaksutulo, henkivakuutus	48	46	49	139	171	217
Riskimeno, henkivakuutus	-30	-23	-33	-85	-136	-171
Yhteensä	57	61	3	176	107	179

¹ Maksutulo oli 522 miljoonaa euroa vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä ja 1 847 miljoonaa euroa tammi-syyskuussa 2012 (Q2 2012: 589 miljoonaa euroa; Q3 2011: 539 miljoonaa euroa; tammi-syyskuussa 2011: 1 922 miljoonaa euroa; tammi-joulukuussa 2011: 2 544 miljoonaa euroa).

Liite 5 Muut kulut

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
Miljoonaa euroa	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Tietotekniikkakulut	-156	-151	-154	-465	-484	-647
Markkinointi- ja edustuskulut	-24	-37	-26	-84	-91	-131
Posti-, kuljetus-, puhelin- ja toimistokulut	-53	-57	-57	-169	-171	-232
Vuokra- ja kiinteistökulut	-117	-102	-122	-323	-341	-444
Muut	-117	-118	-115	-346	-325	-460
Yhteensä	-467	-465	-474	-1 387	-1 412	-1 914

Liite 6 Arvon alentumistappiot luotoista, netto

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
Miljoonaa euroa	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Arvon alentumistappiot tyypeittäin						
Saamiset luottolaitoksilta	-1	-1	1	-2	2	2
Luotot yleisölle	-251	-216	-109	-671	-381	-659
- josta arvonalentumiset	-364	-419	-253	-1 081	-774	-1 154
- josta toteutuneet luottotappiot	-158	-142	-201	-407	-565	-800
- josta toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvonalentumiset	106	90	151	268	445	625
- josta arvonalentumisten peruutukset	150	237	177	498	465	596
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	15	18	17	51	48	74
Taseen ulkopuoliset erät	-2	0	-4	-16	-93	-78
Yhteensä	-254	-217	-112	-689	-472	-735

Tunnusluvut

	Q3	Q2	Q3	1-9	1-9	1-12
	2012	2012	2011	2012	2011	2011
Luottotappiotaso, pistettä	30	26	14	27	20	23
- josta saatavakohtaiset	29	38	22	31	28	30
- josta saatavaryhmäkohtaiset	1	-13	-8	-4	-8	-7

Liite 7 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset ¹

	Yhteensä							
	30.9. 2012	30.6. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011				
Miljoonaa euroa								
Luotot, joiden arvo ei ole alentunut	372 922	383 429	386 414	362 778				
Luotot, joiden arvo on alentunut	6 856	6 375	5 125	4 793				
- Muut kuin järjestämättömät	4 004	3 743	2 946	2 639				
- Järjestämättömät	2 852	2 632	2 179	2 154				
Luotot ennen arvonalentumisia	379 778	389 804	391 539	367 571				
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-2 348	-2 240	-1 892	-1 780				
- Muut kuin järjestämättömät	-1 322	-1 287	-1 080	-1 004				
- Järjestämättömät	-1 026	-953	-812	-776				
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-464	-453	-579	-605				
Arvonalentumiset	-2 812	-2 693	-2 471	-2 385				
Luotot, kirjanpitoarvo	376 966	387 111	389 068	365 186				
	Keskuspankit ja luottolaitokset				Yleisö			
	30.9. 2012	30.6. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011	30.9. 2012	30.6. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa								
Luotot, joiden arvo ei ole alentunut	23 816	36 802	51 860	32 633	349 106	346 627	334 554	330 145
Luotot, joiden arvo on alentunut	32	33	33	44	6 824	6 342	5 092	4 749
- Muut kuin järjestämättömät	8	8	9	16	3 996	3 735	2 937	2 623
- Järjestämättömät	24	25	24	28	2 828	2 607	2 155	2 126
Luotot ennen arvonalentumisia	23 848	36 835	51 893	32 677	355 930	352 969	339 646	334 894
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-26	-26	-26	-26	-2 322	-2 214	-1 866	-1 754
- Muut kuin järjestämättömät	-2	-2	-	-	-1 320	-1 285	-1 080	-1 004
- Järjestämättömät	-24	-24	-26	-26	-1 002	-929	-786	-750
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-4	-4	-2	-2	-460	-449	-577	-603
Arvonalentumiset	-30	-30	-28	-28	-2 782	-2 663	-2 443	-2 357
Luotot, kirjanpitoarvo	23 818	36 805	51 865	32 649	353 148	350 306	337 203	332 537

Arvonalentumiset

	30.9. 2012	30.6. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-2 812	-2 693	-2 471	-2 385
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-109	-107	-93	-177
Arvonalentumiset yhteensä	-2 921	-2 800	-2 564	-2 562
Tunnusluvut				
	30.9. 2012	30.6. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto, pistettä	181	164	131	130
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto, pistettä	119	106	83	82
Taseen arvonalentumiset / luotot yhteensä, pistettä	74	69	63	65
Saatavakohtaiset arvonalentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut, %	34	35	37	37
Taseen arvonalentumiset yhteensä / saamiset, joiden arvo on alentunut, %	41	42	48	50
Järjestämättömät saamiset, joiden arvo ei ole alentunut, miljoonaa euroa ¹	644	573	307	306

¹ Arvoltaan alentuneiden saamisten ja arvoltaan alentumattomien järjestämättömien saamisten vertailuluvut on oikaistu, jotta eri ajankohtien luvut on saatu vertailukelpoisiksi.

Liite 8 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Miljoonaa euroa	Lainat ja muut saamiset	Eräpäivään saakka pidettävät	Kaupankäyntierät	Määritetty arvostettavaksi			Myytävissä olevat	Yhteensä
				tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannais-sopimukset			
Rahoitusvarat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	25 731	-	-	-	-	-	-	25 731
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	13 975	-	8 910	933	-	-	-	23 818
Luotot yleisölle	273 501	-	28 644	51 003	-	-	-	353 148
Korolliset arvopaperit	623	6 902	39 231	22 761	-	-	22 091	91 608
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	8 648	-	-	-	-	8 648
Osakkeet	-	-	8 503	17 903	-	-	9	26 415
Johdannaissopimukset	-	-	147 970	-	3 221	-	-	151 191
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-580	-	-	-	-	-	-	-580
Muut varat	9 266	-	-	10 094	-	-	-	19 360
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 917	-	248	98	-	-	-	2 263
Yhteensä 30. syyskuuta 2012	324 433	6 902	242 154	102 792	3 221	22 100	701 602	
Yhteensä 31. joulukuuta 2011	325 920	7 893	254 586	96 451	2 541	19 814	19 814	707 205
Yhteensä 30. syyskuuta 2011	295 006	8 285	253 811	92 584	2 284	9 836	9 836	661 806
Miljoonaa euroa			Kaupankäyntierät	Määritetty arvostettavaksi			Muut rahoitusvelat	Yhteensä
				tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannais-sopimukset			
Rahoitusvelat								
Velat luottolaitoksille			16 017	3 443	-	32 900	32 900	52 360
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			21 456	7 060	-	178 479	178 479	206 995
Velat vakuutuslaitoksille, rahoitussopimukset			-	11 877	-	-	-	11 877
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			7 319	33 110	-	147 431	147 431	187 860
Johdannaissopimukset			146 322	-	833	-	-	147 155
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	1 986	1 986	1 986
Muut velat			8 892	7 555	-	11 309	11 309	27 756
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	1 232	-	1 895	1 895	3 127
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	8 530	8 530	8 530
Yhteensä 30. syyskuuta 2012			200 006	64 277	833	382 530	382 530	647 646
Yhteensä 31. joulukuuta 2011			213 415	61 836	627	380 582	380 582	656 460
Yhteensä 30. syyskuuta 2011			204 992	62 012	709	345 229	345 229	612 942

Liite 9 Rahoitusinstrumentit

Käyvän arvon määrittely noteerattujen markkinahintojen perusteella tai arvostusmenetelmien avulla

30. syyskuuta 2012, miljoonaa euroa	Instrumenttien noteeraukset toimivilla markkinoilla		Todennet- tavia markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä		Ei-toden- nettavia markkina- arvoja käyttävä arvostus- menetelmä		Yhteensä
	(Taso 1)	<i>josta</i> <i>henki-</i> <i>vakuutus</i>	(Taso 2)	<i>josta</i> <i>henki-</i> <i>vakuutus</i>	(Taso 3)	<i>josta</i> <i>henki-</i> <i>vakuutus</i>	
Varat							
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	79	-	9 764	-	-	-	9 843
Luotot yleisölle	-	-	79 647	-	-	-	79 647
Velkakirjat ¹	62 877	16 203	28 626	7 996	1 228	742	92 731
Osakkeet ²	23 190	15 504	-	-	3 225	2 302	26 415
Johdannaissopimukset	89	67	148 872	33	2 230	-	151 191
Muut varat	-	-	10 094	-	-	-	10 094
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	-	346	-	-	-	346
Velat							
Velat luottolaitoksille	-	-	19 460	-	-	-	19 460
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-	28 516	-	-	-	28 516
Velat vakuutuslaitoksille	-	-	11 877	11 877	-	-	11 877
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	33 110	-	7 319	-	-	-	40 429
Johdannaissopimukset	81	-	145 191	-	1 883	-	147 155
Muut velat	3 403	-	13 044	-	-	-	16 447
Siirtovelat ja saadut ennakot	-	-	1 232	-	-	-	1 232

¹ Josta 84 083 miljoonaa euroa korollisia arvopapereita (käypään arvoon arvostettavat erät liitteessä 8). 8 648 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

² 0 miljoonaa euroa liittyy tase-erään "Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit".

Liite 10 Johdannaissopimukset

Käypä arvo Miljoonaa euroa	30.9. 2012		31.12. 2011		30.9. 2011	
	Varat	Velat	Varat	Velat	Varat	Velat
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset	131 312	126 190	149 336	146 540	131 131	129 102
Osakejohdannaiset	653	428	638	688	701	734
Valuuttajohdannaiset	14 249	18 005	16 527	16 535	20 821	18 267
Luottojohdannaiset	792	788	1 483	1 493	1 652	1 621
Hyödykejohdannaiset	923	882	1 376	1 296	784	724
Muut johdannaiset	41	29	42	211	44	202
Yhteensä	147 970	146 322	169 402	166 763	155 133	150 650
Suojaavat johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset	2 188	598	1 941	493	1 541	392
Osakejohdannaiset	6	6	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	1 027	229	600	134	743	317
Yhteensä	3 221	833	2 541	627	2 284	709
Johdannaissopimukset yhteensä, käypä arvo						
Korkojohdannaiset	133 500	126 788	151 277	147 033	132 672	129 494
Osakejohdannaiset	659	434	638	688	701	734
Valuuttajohdannaiset	15 276	18 234	17 127	16 669	21 564	18 584
Luottojohdannaiset	792	788	1 483	1 493	1 652	1 621
Hyödykejohdannaiset	923	882	1 376	1 296	784	724
Muut johdannaiset	41	29	42	211	44	202
Yhteensä	151 191	147 155	171 943	167 390	157 417	151 359
Nimellisarvo						
Miljoonaa euroa				30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset				6 185 183	5 701 729	5 681 046
Osakejohdannaiset				20 628	17 144	15 788
Valuuttajohdannaiset				984 985	954 193	969 767
Luottojohdannaiset				47 739	61 889	61 467
Hyödykejohdannaiset				10 383	16 547	17 372
Muut johdannaiset				2 209	2 170	1 852
Yhteensä				7 251 127	6 753 672	6 747 292
Suojaavat johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset				57 817	60 103	50 087
Osakejohdannaiset				-	-	0
Valuuttajohdannaiset				9 205	10 505	7 512
Yhteensä				67 022	70 608	57 599
Johdannaissopimukset yhteensä, nimellisarvo						
Korkojohdannaiset				6 243 000	5 761 832	5 731 133
Osakejohdannaiset				20 628	17 144	15 788
Valuuttajohdannaiset				994 190	964 698	977 279
Luottojohdannaiset				47 739	61 889	61 467
Hyödykejohdannaiset				10 383	16 547	17 372
Muut johdannaiset				2 209	2 170	1 852
Yhteensä				7 318 149	6 824 280	6 804 891

Liite 11 Vakavaraisuus**Omat varat**

	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa			
Rajoituksettomat ensisijaiset omat varat	21 796	20 677	20 182
Ensisijaiset omat varat	23 809	22 641	22 098
Omat varat yhteensä	27 303	24 838	24 692

Omien varojen vähimmäisvaatimus

	30.9. 2012	30.9. 2012	31.12. 2011	31.12. 2011	30.9. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset
Luottoriski	12 482	156 025	12 929	161 604	13 022	162 770
Perusmenetelmä (FIRB)	10 209	127 611	9 895	123 686	10 003	125 038
- josta yritys vastuut	7 375	92 194	6 936	86 696	6 998	87 484
- josta luottolaitos vastuut	798	9 972	897	11 215	837	10 465
- josta vähittäis vastuut	1 928	24 094	1 949	24 367	2 058	25 719
- josta muut	108	1 351	113	1 408	110	1 370
Standardimenetelmä	2 273	28 414	3 034	37 918	3 019	37 732
- josta valtio vastuut	35	438	43	536	37	465
- josta vähittäis vastuut	860	10 747	795	9 934	795	9 937
- josta muut	1 378	17 229	2 196	27 448	2 187	27 330
Markkinariski¹	541	6 756	652	8 144	380	4 750
- josta kaupankäyntivarasto, sisäinen malli	335	4 190	390	4 875	119	1 483
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	157	1 957	206	2 571	198	2 480
- josta muu rahoitustoiminta, standardimenetelmä	49	609	56	698	63	787
Operatiivinen riski	1 298	16 229	1 236	15 452	1 236	15 452
Standardimenetelmä	1 298	16 229	1 236	15 452	1 236	15 452
Yhteensä ennen oikaisuja	14 321	179 010	14 817	185 200	14 638	182 972
Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen						
Pääomatarpeen lisäys alarajasäännösten mukaisesti	3 545	44 318	3 087	38 591	2 991	37 390
Yhteensä	17 866	223 328	17 904	223 791	17 629	220 362

Vakavaraisuussuhde

	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Ydinvakavaraisuussuhde, % (sis. tilikauden tulos)	9,8	9,2	9,2
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, % (sis. tilikauden tulos)	10,7	10,1	10,0
Vakavaraisuussuhde, % (sis. tilikauden tulos)	12,2	11,1	11,2

Pääomavaateen jakauma

	Keskimääräinen riskipaino (%)	Pääomavaate (miljoonaa euroa)
Vastuuryhmä, 30. syyskuuta 2012		
Yritys vastuut	52 %	7 375
Luottolaitos vastuut	15 %	798
Vähittäis vastuut (sisäisten luottoluokitusten menetelmä)	15 %	1 928
Valtio vastuut	1 %	35
Muut	78 %	2 346
Luottoriski yhteensä		12 482

¹ Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen vertailulukuja ei ole muutettu CRD III -direktiivin mukaisiksi.

Liite 12 Riskit ja epävarmuustekijät

Nordean tuottopohja perustuu konsernin liiketoimintaan laajan ja monipuolisen asiakaskunnan kanssa. Asiakkaina on henkilö- ja yritysasiakkaita sekä finanssipalveluyrityksiä eri maantieteellisiltä alueilta ja toimialoilta.

Nordean merkittävin riski on luottoriski. Konsernilla on myös esimerkiksi markkinariskejä, likviditeettiriskejä, operatiivisia riskejä ja henkivakuutusriskejä. Lisätietoja on vuosikertomuksessa.

Finanssikriisi ja makrotaloudellisen tilanteen heikkeneminen eivät ole olennaisesti vaikuttaneet Nordean taloudelliseen asemaan. Makrotalouden kehitykseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta.

Millään yllä mainituista riskeistä ei odoteta olevan merkittävää negatiivista vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan keskipitkällä aikavälillä.

Konserni on osallisena joissakin normaalia liiketoimintaansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja muissa riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään niistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan kuuden seuraavan kuukauden aikana.

Käsitteet

Oman pääoman tuotto

Tilikauden tulos ennen määräysvallattomien omistajien osuutta prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta vuoden aikana. Keskimääräiseen omaan pääomaan lasketaan tilikauden tulos ja maksamattomat osingot, mutta siihen ei lasketa määräysvallattomien omistajien osuutta.

Osakkeen kokonaistuotto

Osakkeen kokonaistuottoa mitataan osakkeen arvonnousuna vuoden aikana olettaen että saaduilla osingoilla ostetaan lisää osakkeita osingonmaksupäivänä.

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettuun tulokseen lasketaan tuotot yhteensä, joista vähennetään liiketoiminnan kulut, odotetut tappiot sekä vakioveroprosentin mukaan lasketut verot. Myöskään merkittäviä kertaluonteisia eräiä ei lueta mukaan riskisopeutettuun tulokseen.

Ensisijaiset omat varat

Se osuus omista varoista, johon sisältyy oma pääoma mutta johon eivät sisälly sijoitukset vakuutusyhtiöihin, ehdotettu osinko, laskennalliset verosaamiset ja pankkitoimintaan liittyvät aineettomat hyödykkeet sekä puolet odotetun alijäämän vähennyksestä – arvonalentumisten ja odotettujen tappioiden erotus. Ensisijaisiin omiin varoihin voidaan lukea valvontaviranomaisten luvalla myös tietyt lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla (ensisijaiseen pääomaan luettavat lainat ja hybridilainat). Rajoituksettomia ensisijaisia omia varoja ovat ensisijaiset omat varat, joista on vähennetty hybridilainat.

Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin prosentteina. Ydinvakavaraisuussuhde tarkoittaa rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhdetta riskipainotettuihin saamisiin prosentteina.

Luottotappiotaso

Nettomääräiset arvonalentumistappiot (vuositasolla) / luotot yleisölle tilikauden alussa.

Ongelmaluotot, brutto / luotot yhteensä

Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen taseen arvonalentumisia / luotot yhteensä ennen taseen arvonalentumisia.

Ongelmaluotot, netto / luotot yhteensä

Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, taseen arvonalentumisten jälkeen / luotot yhteensä ennen taseen arvonalentumisia.

Luottotappiovaraukset / luotot yhteensä

Taseen arvonalentumiset yhteensä / luotot yhteensä ennen taseen arvonalentumisia.

Saatavakohtaiset luottotappiovaraukset / ongelmaluotot

Taseen arvonalentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista saamisista, joiden arvo on alentunut / saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut (ennen taseen arvonalentumisia).

Luottotappiovaraukset / ongelmaluotot, brutto

Taseen arvonalentumiset yhteensä / saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen taseen arvonalentumisia.

Järjestämättömät luotot, muut kuin ongelmaluotot

Eräntyneet saamiset, joiden arvo ei ole alentunut tulevien rahavirtojen ansiosta (sisältyvät saamiisiin, joiden arvo ei ole alentunut).

Odotetut tappiot

Odotetuilla tappioilla tarkoitetaan yksittäisen luoton tai saamisryhmän tilastollista tappiotasoa suhdannekierron aikana.

Taloudellinen pääoma

Taloudellinen pääoma on Nordean sisäinen arvio pääomatarpeesta. Sillä mitataan pääomaa, jota tarvitaan toiminnassa esiintyvien odottamattomien tappioiden kattamiseksi tietyllä todennäköisyydellä. Taloudellisen pääoman laskemisessa käytetään sisäisiä malleja, joiden avulla voidaan johdonmukaisesti laskea Nordean eri liiketoiminta-alueiden luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski, liiketoimintariski ja henkivakuutusriski. Eri riskityyppien yhdistämisestä konsernitasolla syntyy hajautusvaikutuksia, koska eri riskityypeille kohdistettujen odottamattomien tappioiden syntyminen samanaikaisesti on epätodennäköistä.

Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR)

RAROCAR-prosentti lasketaan jakamalla riskisopeutettu tulos taloudellisella pääomalla.

Lisätietoja käsitteistä on Nordean vuosikertomuksessa (englanniksi).

Nordea Bank AB (publ)

Tilinpäätösperiaatteet

Emoyhtiö Nordea Bank AB:n (publ) tilinpäätös on laadittu Ruotsissa annetun luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevan lain (1995:1559) (ÅRKL) ja IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti. IFRS-säännöksiä noudatettaessa on otettu huomioon Ruotsin Rådet för finansiell rapportering -neuvoston juridisten yhtiöiden kirjanpitoa koskevan suosituksen RFR 2 sekä Ruotsin rahoitustarkastuksen kirjanpitosäännöksiä (FFFS 2008:25, sellaisina kuin ne ovat muutettuina säännöksillä FFFS 2009:11 ja 2011:54) mukaiset muutokset ja poikkeukset. RFR 2 -suosituksen mukaan emoyhtiön on noudatettava kaikkia IASB:n ja IFRS IC:n standardeja ja tulkintoja niin pitkälle kuin se on mahdollista Ruotsin kirjanpitosäännösten rajoissa ja ottaen huomioon taloudellisen raportoinnin ja verotuksen välisen sidonnaisuuden. Suosituksessa esitetään IFRS-standardien noudattamisessa tehtävät poikkeukset ja muutokset.

Tämän osavuositarkastuksen sisältämät tiedot esitetään Ruotsissa annetun luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden

tilinpäätöksiä koskevan lain (1995:1559) (ÅRKL) osavuositarkastuksia koskevien raportointivaatimusten ja Ruotsin rahoitustarkastuksen kirjanpitosäännöksiä (FFFS 2008:25, sellaisina kuin ne ovat muutettuina säännöksillä FFFS 2009:11 ja 2011:54) mukaisesti. Lisätietoja annetaan osavuositarkastuksen konserniosuudessa.

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2011 vuosikertomuksessa lukuun ottamatta palkkiotuottojen kirjaamista erään Palkkiotuotot ja -kulut, netto sekä arvoltaan alentuneiden luottojen määritelmää. Nämä muutokset tehtiin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Lisätietoja palkkiotuottojen kirjaamistavasta ja arvoltaan alentuneiden luottojen määritelmästä on konsernia koskevassa liitteessä 1.

Tuloslaskelma

	Q3 2012	Q3 2011	1-9 2012	1-9 2011	1-12 2011
Miljoonaa euroa					
Liiketoiminnan tuotot					
<i>Korkotuotot</i>	680	692	2 073	1 883	2 626
<i>Korkokulut</i>	-509	-511	-1 514	-1 400	-1 946
Rahoituskate	171	181	559	483	680
<i>Palkkiotuotot</i>	215	188	612	567	777
<i>Palkkiokulut</i>	-66	-48	-179	-145	-217
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	149	140	433	422	560
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	37	-3	152	195	234
Osingot	-	-	283	124	1 534
Muut liiketoiminnan tuotot	195	31	324	89	122
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	552	349	1 751	1 313	3 130
Liiketoiminnan kulut					
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	-295	-220	-724	-621	-823
Muut kulut	-260	-128	-573	-420	-561
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-28	-31	-73	-86	-112
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-583	-379	-1 370	-1 127	-1 496
Tulos ennen arvonalentumistappioita	-31	-30	381	186	1 634
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	15	-5	-14	8	-20
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	0	-8	-9
Liikevoitto	-16	-35	367	186	1 605
Tilinpäätössiirrot	-	-	-	-	1
Tuloverot	-6	0	-29	-18	-114
Tilikauden tulos	-22	-35	338	168	1 492

Nordea Bank AB (publ)

Tase

Miljoonaa euroa	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Varat			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	157	152	166
Valtion velkasitoumukset	4 602	3 730	3 718
Saamiset keskuspankeilta	494	246	-
Saamiset luottolaitoksilta	77 266	59 133	56 662
Luotot yleisölle	37 105	36 421	35 837
Korolliset arvopaperit	12 441	14 584	14 664
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	1 026	1 237	1 903
Osakkeet	4 377	1 135	679
Johdannaissopimukset	5 887	4 339	4 543
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-1 035	-632	871
Tytäryhtiöosakkeet	16 727	16 713	16 603
Osakkuusyrittösoakkeet	8	5	5
Aineettomat hyödykkeet	649	658	655
Aineelliset hyödykkeet	120	81	76
Laskennalliset verosaamiset	13	26	8
Versaamiset	89	12	51
Muut varat	1 307	2 262	2 188
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 140	1 279	1 274
Varat yhteensä	162 373	141 381	139 903
Velat ja oma pääoma			
Velat luottolaitoksille	19 312	22 441	26 428
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	51 552	44 389	40 940
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 280	45 367	43 503
Johdannaissopimukset	3 891	3 014	2 808
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	117	147	1 692
Verovelat	0	71	0
Muut velat	4 653	1 776	1 501
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 223	851	1 004
Laskennalliset verovelat	9	2	-
Varaukset	27	90	97
Eläke-etuusvastuut	224	153	146
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	7 856	6 154	6 256
Velat yhteensä	146 144	124 455	124 375
Verottamattomat varaukset	5	5	6
Oma pääoma			
Osakepääoma	4 050	4 047	4 047
Ylikurssirahasto	1 080	1 080	1 080
Muut rahastot	25	-13	-3
Kertyneet voittovarot	11 069	11 807	10 398
Oma pääoma yhteensä	16 224	16 921	15 522
Velat ja oma pääoma yhteensä	162 373	141 381	139 903
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	4 486	3 530	3 277
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	6 009	7 264	6 395
Vastuusitoumukset	25 880	24 720	23 951
Luottolupaukset ¹	25 397	25 098	25 925
Muut sitoumukset	-	-	1 518

¹ Sisältää 11 851 miljoonaa euroa hyväksytyjen luottolimiittien käyttämättömiä osuuksia (31. joulukuuta 2011: 12 259 milj. euroa, 30. syyskuuta 2011: 12 085 milj. euroa).

Liite 1 Vakavaraisuus**Omat varat**

	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa			
Rajoituksettomat ensisijaiset omat varat	14 589	15 170	14 092
Ensisijaiset omat varat	16 602	17 134	16 008
Omat varat yhteensä	21 303	20 304	19 469

Omien varojen vähimmäisvaatimus

	30.9. 2012	30.9. 2012	31.12. 2011	31.12. 2011	30.9. 2011	30.9. 2011
Miljoonaa euroa	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset
Luottoriski	4 861	60 765	4 595	57 441	4 619	57 733
Perusmenetelmä (FIRB)	2 209	27 618	2 186	27 328	2 280	28 496
- josta yritys vastuut	1 813	22 664	1 764	22 051	1 875	23 439
- josta luottolaitos vastuut	173	2 162	198	2 477	184	2 293
- josta vähittäis vastuut	195	2 440	201	2 518	198	2 471
- josta muut	28	352	23	282	23	293
Standardimenetelmä	2 652	33 147	2 409	30 113	2 339	29 237
- josta valtio vastuut	1	8	0	0	0	0
- josta muut	2 651	33 139	2 409	30 113	2 339	29 237
Markkinariski¹	93	1 160	92	1 158	96	1 210
- josta kaupankäyntivarasto, sisäinen malli	20	246	30	376	22	279
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	16	198	11	143	14	177
- josta muu rahoitustoiminta, standardimenetelmä	57	716	51	639	60	754
Operatiivinen riski	219	2 739	190	2 375	190	2 375
Standardimenetelmä	219	2 739	190	2 375	190	2 375
Yhteensä ennen oikaisuja	5 173	64 664	4 877	60 974	4 905	61 318

Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen

Pääomatarpeen lisäys alarajasäännösten mukaisesti	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	5 173	64 664	4 877	60 974	4 905	61 318

Vakavaraisuussuhde

	30.9. 2012	31.12. 2011	30.9. 2011
Ydinvakavaraisuussuhde, % (sis. tilikauden tulos)	22,6	24,9	23,0
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, % (sis. tilikauden tulos)	25,7	28,1	26,1
Vakavaraisuussuhde, % (sis. tilikauden tulos)	32,9	33,3	31,8

Pääomavaateen jakauma

	Keskimääräinen riskipaino (%)	Pääomavaade (miljoonaa euroa)
Vastuuryhmä, 30. syyskuuta 2012		
Yritysvastuut	53 %	1 813
Luottolaitos vastuut	12 %	173
Vähittäis vastuut (sisäisten luottoluokitusten menetelmä)	33 %	195
Valtio vastuut	0 %	1
Muut	32 %	2 679
Luottoriski yhteensä		4 861

¹ Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen vertailulukuja ei ole muutettu CRD III -direktiivin mukaisiksi.

Lisätietoja:

- Lehdistö- ja analytikkotilaisuus, jossa on paikalla johdon edustajia, pidetään 24. lokakuuta 2012 klo 9.30 CET osoitteessa Regeringsgatan 59, Tukholma.
- Analytikoille tarkoitettu kansainvälinen puhelinkonferenssi, johon osallistuu johdon edustajia, pidetään 24. lokakuuta klo 14.30 CET. Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua numeroon +44 20 7136 2051, confirmation code 6439229#. Konferenssia voi seurata reaaliajassa osoitteessa www.nordea.com. Lisäksi tilaisuudesta laaditaan editoitu versio, joka on saatavana samasta osoitteesta. Konferenssia voi seurata 31. lokakuuta saakka uudelleen numerosta +44 20 3427 0598, access code 6439229#.
- Analytikko- ja sijoittajatilaisuus pidetään Lontoossa 25. lokakuuta klo 8.00 paikallista aikaa osoitteessa The Broadway Room, The Westbury Hotel, Bond Street (Conduit Streetin kulmassa), Mayfair, London W1S 2YF. Ilmoittautumiset tilaisuuteen ottaa vastaan Ann Nunn, sähköposti: ann.nunn@abgsc.com, puhelin: +44 20 7905 5662.
- Tämä tilinpäätöstiedote on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com. Internetistä on saatavana myös tähän tilinpäätöstiedotteeseen liittyvä graafinen esitys ja tietopaketti (fact book).

Yhteyshenkilöt:

Christian Clausen, konsernijohtaja	+46 8 614 7804	
Fredrik Rystedt, konsernin talousjohtaja	+46 8 614 7812	
Rodney Alfvén, sijoittajasuhteet	+46 8 614 7880	(tai +46 72 235 05 15)
Kati Tommiska, konserniviestintä	09 165 42320	

Tapahtumat

- 30. tammikuuta 2013 – vuoden 2012 tilinpäätös
- 24. huhtikuuta 2013 – osavuositiedot vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä
- 17. heinäkuuta 2013 – osavuositiedot vuoden 2013 toiselta neljännekseltä
- 23. lokakuuta 2013 – osavuositiedot vuoden 2013 kolmannelta neljännekseltä

Tukholmassa 24. lokakuuta 2012

Christian Clausen
Konsernijohtaja

Tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä osavuositiedosta.

Tämä tiedote julkistetaan myös ruotsiksi, norjaksi, tanskaksi ja englanniksi. Jos erikielisten tekstien välillä on epäkohdankäytöksiä, englanninkielinen teksti on oikea.

Nordean on julkistettava tässä tiedotteessa annetut tiedot Ruotsissa annetun rahoitusinstrumenteilla käytävää kauppaa koskevan lain (1991:980) ja/tai Ruotsissa annetun arvopaperimarkkinalain (2007:528) mukaisesti.

Tähän tiedotteeseen sisältyy tulevaisuutta koskevia lausuntoja, jotka perustuvat tiettyjä tulevia tapahtumia ja potentiaalista taloudellista kehitystä koskeviin johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Vaikka Nordea uskoo, että tällaisissa tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa ilmaistut odotukset ovat kohtuudella todennäköisiä, niiden toteutumisesta ei voida olla varmoja. Tulokset saattavat siten monesta eri syystä olla huomattavasti erilaisia kuin mitä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa odotetaan. Olennaisia seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia eroavaisuuksia Nordean kehityksessä, ovat muun muassa (i) makrotalouden kehitys, (ii) kilpailutilanteen muutos, (iii) säännösten muutos ja viranomaisten muut toimet sekä (iv) korkotason ja valuuttakurssien muutos. Tämä ei tarkoita, että Nordea aikoo muuttaa tulevaisuutta koskevia lausuntojaan muutoin kuin lain ja pörssisäännösten vaatimalla tavalla, jos olosuhteet muuttuvat siten, että muutokset ovat tarpeen.

Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
SE-105 71 Stockholm
www.nordea.com/ir
Puh. +46 8 614 7800
Rekisterinumero 516406-0120